

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME
Faculteit der Juridische Wetenschappen

**DE RECHTSPOSITIE VAN DE VADER- VERWEKKER
DIE EEN ONGANGSREGELING EN
FAMILIERECHTELIJKE BETREKKINGEN MET HET
KIND WENST**

Thesis ter verkrijging van de graad van Master of Laws (LLM)

Masteropleiding Surinaams Recht

Lucretia Olijfveld, LL.B

Begeleider: prof. mr.dr. M.A.Veira.

Paramaribo, juni 2022

Lijst van gebruikte afkortingen

Art.	Artikel
AVRM	Inter Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens
BW	Burgerlijk Wetboek
BuFaZ	Bureau voor Familierechtelijke Zaken
CNBW	Concept Nieuw Burgerlijk Wetboek
Ex	Ex lege
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
IVBPR	International Verdrag inzake Burger en Politieke Rechten
HR	Hoge Raad der Nederlanden
IVRK	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind
S.B.	Staatsblad van de Republiek Suriname
NJB	Nederlands Juristen Blad
SJB	Surinaams Juristen Blad
HvJ	Hof van Justitie

Voorwoord

“God could not be everywhere, and therefore he made mothers” –Rudyard Kipling

Voor u ligt de masterthesis “De rechtspositie van de vader-verwekker die een omgangsregeling en familierechtelijke betrekkingen met het kind wenst”. Deze thesis is geschreven in het kader van mijn afstuderen aan de Master opleiding Surinaamsrecht van de Anton de Kom Universiteit Suriname. Als voorloper op deze thesis is er een practicum onderzoek gedaan. De aanleiding voor het gekozen onderwerp is het feit dat in de praktijk vader-verwekkers soms eindeloos hun recht moeten zoeken. De rechtsvragen die tussen een vader-verwekker en een moeder-voogdes aan de orde zullen komen in deze thesis, behoren tot het eerste dossier dat ik volledig heb gelezen tijdens mijn eerste baan op een Advocatenkantoor in 2019. De vraagstukken wekte gelijk mijn interesse om over dit maatschappelijk vrij gevoelig onderwerp te schrijven.

Het schrijven van deze thesis heb ik ondanks de persoonlijke obstakels in het afgelopen jaar als bijzonder aangenaam ervaren, aangezien het onderwerp ook dichtbij mijn hart ligt. De samenwerking met mijn begeleider prof.mr.dr. Veira heb ik als zeer prettig en professioneel ervaren. Ik dank haar voor de snelle en positieve feedback die zij bereid was zelf tijdens weekenden en nationale vrije dagen te mailen. Mr. Lachitjara en Mr. Wijnhard dank ik voor hun bereidheid om ondanks het kort tijdsbestek de ruimte vrij te maken voor de gesprekken. Ik dank hen ook dat ze mij na het gesprek een beeld hebben gegeven over het werken als rechter in Suriname.

Ik kan niet afsluiten zonder mijn allerliefste en zorgzame moeder te bedanken. Ze zette en haalde mij op van het werk en de bibliotheek, 's ochtends maakte zij het eten voor mij klaar, zij gaf stukken voor mij af op de campus, zij kocht snacks voor mij tijdens mijn tentamenperiode, zodat ik volgens haar kon ‘bijkomen’. Mama, woorden kunnen niet omschrijven hoe dankbaar ik ben om een moeder als u in mijn leven te hebben.

Ik wens u veel leesplezier toe!

Paramaribo, juni 2022

Lucretia Olijfveld

Inhoudsopgave

Inleiding	6
Hoofdstuk 1 De rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen en uitvoeren van een omgangsregeling met het kind	9
§1.1 Inleiding.....	9
§ 1.2 Het begrip vader- verwekker	9
§1.3 De rechtspositie van de moeder- voogdes.....	11
§1.4 De rol van het Bureau voor Familie Rechtelijke Zaken bij het vaststellen van een omgangsregeling.....	13
§1.5 Obstakels bij het uitvoeren van de omgangsregeling.....	14
§1.6 Tussenconclusie.....	17
Hoofdstuk 2 De rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen van toestemming tot erkenning van het kind	18
§ 2.1 Inleiding.....	18
§ 2.2 Rechtskarakter van de erkenning	18
§ 2.3 Vervangende toestemming van de Kantonrechter.....	19
§ 2.3. 1 De rol van het BuFaZ.....	22
§ 2.3.2. Overweging van de Kantonrechter met betrekking tot vervangende toestemming.	22
§ 2.4 Ontwikkeling Hoge Raad met betrekking tot Family Life en toestemming tot erkenning	23
§ 2.5 Uitoefening vaderschap na erkenning	24
§ 2.6 Tussenconclusie.....	25
Hoofdstuk 3 De rechtspositie van de vader- verwekker bij de betwisting van de erkenning van het kind	27
§ 3.1 Inleiding.....	27
§ 3.2 Gronden voor nietigheid en betwisting van de erkenning.....	27
§ 3.3 Criteria van de Hoge Raad met betrekking tot vernietiging van de erkenning	29
§ 3.3.1 Reactie op opvatting Hoge Raad.....	31

§ 3.4 De rechtszaak betwisting erkenning door de vader-verwekker, A.R. no.20-1345	32
§ 3.4.1 Rapport van het BuFaZ inzake betwisting van de erkenning.....	33
§ 3.5 Gesprek met Surinaamse rechters.....	34
§ 3.5.1 Misbruik van bevoegdheid door de moeder-voogdes volgens de Surinaamse rechter	35
§ 3.6 Executie van een in Suriname uitgesproken vonnis in Nederland	37
§ 3.7 Tussenconclusie.....	39

Conclusies

Aanbevelingen

Bronvermelding

Bijlage 1 beschikking A.R. no. 18-0890

Bijlage 2 vonnis A.R. no. 20-1107

Bijlage 3 vonnis A.R. no. 20-1363

Bijlage 4 beschikking A.R. no. 17-0086

Bijlage 5 vonnis A.R. no. 20-2443

Inleiding

Het familierecht regelt de rechtsverhoudingen die uit samenlevingsvormen en uit afstamming voortvloeien. Afstamming doet bloedverwantschap ontstaan. Deze bloedverwantschap is de betrekking tussen personen, die van elkaar afstammen, dan wel een gemene stamvader of stammoeder hebben. Afstamming ontstaat niet alleen door bloedverwantschap, maar ook door wettiging, erkenning en adoptie.¹ Het bestaan van een juridisch bloedverwantschap, betekent het bestaan van een rechtsverhouding tussen de bloedverwanten. Deze rechtsverhouding wordt de familierechterlijke betrekking genoemd.² De moeder van een natuurlijk kind heeft ex art. 334 van het Burgerlijkwetboek (BW) van rechtswege een familierechterlijke betrekking met haar kind. Wil de vader-verwekker een familierechterlijke betrekking met het door hem verwekte kind vestigen, dan heeft hij de toestemming nodig van de moeder. De moeder is immers van rechtswege voogdes.³ In geval de vader- verwekker en moeder een goede verstandhouding met elkaar hebben, is dit een simpele stap voor beide ouders om deze erkenning te doen aantekenen bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB). Wanneer de relatie op de klippen is gelopen en ouders een ongezonde verstandhouding onderling hebben, kan dit in de praktijk voor vele uitdagingen voor de vader-verwekker zorgen.

De vader-verwekker moet allereerst een omgangsregeling met zijn minderjarig kind zien af te dwingen om een familierechtelijke band met het kind te kunnen bewerkstelligen. In het eerste geval kan door tussenkomst van het **Bureau voor Familierechtelijke Zaken**(BuFaZ) getracht worden een omgangsregeling tot stand te brengen zonder tussenkomst van de rechter. Wanneer dit geen positief resultaat oplevert, zal de vader-verwekker de gang naar de civiele rechter moeten zien te vinden. Ingevolge art. 336 lid 2 BW kan vervangende toestemming door de kantonrechter verleend worden wanneer de moeder op kennelijk onredelijke gronden de toestemming onthoudt of haar wil niet kan verklaren. Het BuFaZ kan vooral bij de totstandkoming van een omgangsregeling tussen ouder en kind, als die ook te wensen over laat, een belangrijke bemiddelende rol vervullen. Niet alle vader-verwekkers kiezen ervoor om deze uitdaging aan te gaan. In Suriname hebben sommige biologische vaders geen formele familierechtelijke

---

¹ Asser 1978, p.13.

² Wortman & Duijvendijk-Brand 2015, p.5.

³ Art. 405 lid 1 BW.

betrekkingen met hun kind. Vermeldenswaard is dat er gezinnen zijn die bewust hiervoor kiezen. Om formele familierechtelijke betrekkingen met het kind te verkrijgen, moet de vader-verwekker het kind erkennen. In geval de moeder-voogdes de minderjarige heeft laten erkennen door een ander dan de verwekker, moet de vader-verwekker ook de mogelijkheid bekijken om deze ongedaan te maken. De vraag is welke stappen deze vader-verwekker moet ondernemen om uiteindelijk zijn doel te bereiken, namelijk een omgangsregeling en familierechtelijke betrekkingen met zijn kind bewerkstelligen. Op grond hiervan is de onderzoeksvraag als volgt geformuleerd.

Wat is de rechtspositie van de vader-verwekker die een omgangsregeling en familierechtelijke betrekkingen met het door hem verwekte kind wenst?

Om gestructureerd antwoord te geven op de vraag zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

- Wat is de rechtspositie van de vader-verwekker bij het verkrijgen en uitvoeren van een omgangsregeling met het kind?
- Wat is de rechtspositie van de vader-verwekker bij het verkrijgen van toestemming tot erkenning van het kind?
- Wat is de rechtspositie van de vader-verwekker bij de betwisting van de erkenning?

Doelstelling van de thesis

Bij de geboorte van een kind wiens ouders in concubinaat leven, is de moeder van rechtswege voogdes en kent de wetgeving in beginsel geen rechten toe aan de vader-verwekker. Het doel van dit onderzoek is om na te gaan wat de rechtspositie is van de vader-verwekker in de relatie met zijn natuurlijk kind en hoe deze verbeterd kan worden.

Relevantie van het onderzoek

In de huidige Surinaamse maatschappij is het normaal dat kinderen geboren worden uit een concubinaatsrelatie.⁴ Wanneer er bij de beëindiging van deze samenlevingsvorm kinderen zijn verwekt, is de omgang tussen het kind en de ouders nog steeds van eminent belang. In de afgelopen

---

⁴ Tholl van 2014, p.6.

jaren is een bewustwordingsproces op gang gekomen waarbij gestreefd wordt naar een gelijkwaardige behandeling van man en vrouw, vooral in het familierecht. In dit onderzoek wordt de nochtans zwakke juridische rechtspositie van de vader-verwekker en de obstakels die hij ondervind bij het willen onderhouden van een gezonde relatie met het door hem verwekte kind belicht. De meerwaarde hiervan is dat het onderzoek zal kunnen bijdragen aan de noodzakelijke aanpassing van de wetgeving, het versterken van instituten die in dit kader een belangrijke rol vervullen en een betere opvang of begeleiding voor belanghebbenden in dit traject.

Methodologie

Een casestudy van rechtszaken bij het Kantongerecht met betrekking tot de uitvoering van de omgangsregeling, erkenning en betwisting daarvan, zal in het kader van dit onderzoek gedaan worden. Verder zullen wetgeving, jurisprudentie, rapporten van het Bureau voor Familierechterlijke Zaken en verdragen geanalyseerd worden. Voor dit onderzoek wordt er ook een gesprek afgenomen met twee Surinaamse rechters en een deskundige van het Bureau Familierechtelijke Zaken.

Hoofdstukindeling:

Hoofdstuk 1: Geeft een inleiding over de rechtspositie van de vader-verwekker bij het verkrijgen en uitvoeren van een omgangsregeling aan wanneer ouders geen goede verstandhouding hebben.

Hoofdstuk 2: Wordt de rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen van toestemming voor erkenning uitgewerkt.

Hoofdstuk 3: Handelt over de betwisting van de erkenning ingeval de moeder- voogdes het kind door een andere man dan de vader- verwekker heeft laten erkennen. De analyse van jurisprudentie en een casestudy van een lopende rechtszaak bij het Kantongerecht over de betwisting van de erkenning door de vader-verwekker en het natraject daarvan worden in dit hoofdstuk besproken.

Deze thesis wordt afgesloten met conclusies en aanbevelingen.

Hoofdstuk 1 De rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen en uitvoeren van een omgangsregeling met het kind

§1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal het eerste vraagstuk waarmee de vader- verwekker veelal geconfronteerd raakt, namelijk de omgangsregeling besproken worden. Eerst zal de rechtspositie van de moeder-voogdes in dit traject aan de orde komen. Bij de omgangsregeling zijn het **Bureau voor Familierechtelijke Zaken (BuFaZ)** en de rechterlijke macht een belangrijke schakel tussen de vader-verwekker aan de ene kant en de moeder-voogdes aan de andere. Aan het einde van dit hoofdstuk wordt de eerste deelvraag, namelijk wat de rechtspositie van de vader-verwekker is bij het verkrijgen en uitvoeren van de omgangsregeling beantwoord.

§ 1.2 Het begrip vader- verwekker

De juridische bloedverwantschap, valt niet altijd samen met de biologische. Zo heeft op grond van art. 303 BW het kind dat staande het huwelijk is geboren de man met wie de moeder gehuwd is tot vader. Zelfs wanneer partners gescheiden van elkaar leven en het kind door een andere man is verwekt, wordt de echtgenoot van de moeder dus aangemerkt als de juridische vader. Zolang de echtgenoot van de moeder de wettigheid van zijn juridisch kind niet ontkent, kan de vader-verwekker geen familierechtelijke betrekking vestigen met zijn biologisch kind.⁵ Ook wanneer de man instemt met de daad van verwekking door een ander, zal zijn vaderschap niet zondermeer aangetast kunnen worden.⁶ Het rechtsfeit van vaderschap bij een natuurlijk kind, is een rechtsvermoeden, immers alleen de moeder weet met wie zij geslachtsgemeenschap heeft gehad. Op grond van art. 342 e BW wordt de vader van een natuurlijk kind vermoed te zijn degene die tussen de 307de en 179ste dag voor de geboorte gemeenschap met de moeder heeft gehad. Ondanks

---

⁵ Wortmann & Duivendijk-Brand 2015, p.5.

⁶ NJB 2003 afl. 31, p. 1667.

dit rechtsvermoeden in de wetgeving is opgenomen, heeft de vader-verwekker verder geen betekenis voor de wet. Voor de wet blijft het kind juridisch vaderloos. Niettemin is de vader-verwekker uit hoofde van art. 342 BW verplicht gedurende de minderjarigheid van het kind naar draagkracht te voorzien in de verzorging en opvoeding. Daarnaast kan de verwekker wegens zijn biologisch bloedverwantschap een omgangsregeling verzoeken op grond van zijn recht op family life ingevolge art. 24 van het Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens (AVRM) en ingevolge art. 9 lid 1 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Beide verdragen geven aan dat het kind het recht heeft om contact te onderhouden met beide ouders. Enkel de biologische vader zijn, wil aan de andere kant niet zeggen dat er met succes een beroep gedaan kan worden op een omgangsregeling met het kind. Te bedenken valt een casus waar er sprake is van verkrachting van de moeder of in geval er sprake is van een anonieme spermadonor.⁷ Het besluit over de omgang wordt altijd genomen met het oog op in het belang van het kind.

Voor de verwekker is daarom niet alleen het biologisch vaderschap van belang, maar ook het juridisch vaderschap. Hierdoor krijgt het kind behalve met de vader, ook een familierechtelijke betrekking met de bloedverwanten van de vader.⁸ Het juridisch vaderschap brengt met zich mee dat de vader een moeilijk betwistbaar recht verkrijgt op familie life met zijn kind. Dit betekent dat hij ook recht verkrijgt op de informatie over de gang van zaken over het leven van het kind.

Oorspronkelijk had bij de erkenning het toestemmingsvereiste van de moeder-voogdes als doel haar te beschermen tegen de erkenning door een onwaardige vader. De achterliggende gedachte is dat als een man zonder toestemming van de moeder een kind kon erkennen, iedere vrouw zou zijn blootgesteld aan het feit dat elke man ongeacht of hij een maatschappelijk bevlekte naam had of niet, of het deed uit haat of nijd of andere inzichten, zich gedurende haar leven zou kunnen opgeven als vader van haar kind. Dit zou zowel voor de moeder als voor het kind storend en ongezond kunnen zijn.⁹

Belangrijk als onderscheid is dat onder vader-verwekker slecht valt de man die op natuurlijke wijze oftewel door geslachtsgemeenschap het kind samen met de moeder ter wereld heeft gebracht. De biologische vader hoeft dus niet de verwekker van het kind te zijn. Een man die als zaaddonor

---

⁷ ECLI:NL:HR:2012:BX5798, 2 november 2012.

⁸ Art. 334 BW.

⁹ Sedney 2018, p. 13.

heeft opgetreden, is dan wel de biologische vader, maar niet de verwekker, gezien er geen daad van verwekking tussen hem en de moeder heeft plaatsgevonden.¹⁰ De benaming vader-verwekker zal daarom in deze thesis gebruikt worden. Deze wordt trouwens ook door de wetgever gehanteerd. De benaming biologische vader zal derhalve vermeden worden.

§1.3 De rechtspositie van de moeder-voogdes

Er bestaan weinig twijfels over het antwoord op de vraag wie de moeder is van een natuurlijk kind. Het biologisch bloedverwantschap valt hier vaak genoeg samen met de juridische relatie. Het rechtsbeginsel “mater semper certa est” oftewel moeder maakt geen bastaard, maakt dit duidelijk. Het moederschap is een rechtsfeit en kan derhalve niet worden ontkend.¹¹ De moeder is de vrouw uit wie het kind geboren is. Alleen in gevallen van adoptie en draagmoederschap kan dit in een later stadium gaan verschillen.

Iedere minderjarige behoort een wettelijke vertegenwoordiger te hebben onder wiens gezag hij staat en die zorg draagt voor zijn opvoeding en verzorging. Bij een natuurlijk kind is op grond van art. 405 lid 1 BW de meerderjarige moeder van rechtswege voogdes, tenzij zij bij de bevalling van de voogdij was uitgesloten. Bij minderjarigheid van de moeder blijft de voogdij over het kind openstaan. De moeder wordt ingevolge art. 405 lid 2 BW van rechtswege de voogd op het moment van meerderjarigheid. Als wettelijke vertegenwoordiger van de minderjarige, verricht de moeder-voogdes namens de minderjarige rechtshandelingen. Wanneer ouders hun samenlevingsverband hebben beëindigd, blijft het kind in veel gevallen ook bij de moeder. Vooral als het gaat om baby's en peuters die door de moeder gezoogd moeten worden. Slechts in zeer bijzondere gevallen, bijvoorbeeld wanneer de omstandigheden van de moeder het niet toelaten, wordt de zorg aan de vader-verwekker toevertrouwd. De vrouw waar het kind uit is geboren staat daarom in tegenstelling tot de verwekker in een bijzonder bevoorrechte positie. Het natuurlijk- niet erkend kind draagt de geslachtsnaam van de moeder¹², staat onder haar gezag en zij is daardoor ook

---

¹⁰ Pitlo e.a. 2002, p. 479.

¹¹ Pitlo e.a.2002, p.468.

¹² 56a BW

verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding.¹³ Daarnaast heeft het gezag van de moeder van het natuurlijk niet erkend kind onder andere de volgende rechtsgevolgen.¹⁴

De nationaliteit

Ingevolge de wet op de nationaliteit en ingezetenschap, krijgt het natuurlijk- niet erkend kind bij de geboorte de nationaliteit van de moeder¹⁵

De huwelijkstoestemming

Volgens het huidige Burgerlijk Wetboek, behoeft de minderjarige die een huwelijk wenst aan te gaan nog toestemming van de ouders met wie hij in burgerlijke betrekking staat en van de voogd, indien hij onder voogdij staat.¹⁶ Het natuurlijk- niet erkend minderjarig kind heeft dus de toestemming van de moeder nodig om te mogen trouwen.

De woonplaats

Het natuurlijk minderjarig kind volgt op grond van art. 71 BW de woonplaats van degene onder wiens gezag het staat.

De erfrechtelijke positie

Volgens het versterkerrecht, kan ex art. 861 BW het minderjarig natuurlijk niet erkend kind alleen van de moeder en haar bloedverwanten erven.

De vertegenwoordiging

Ingevolge art. 439 BW vertegenwoordigt de voogd de minderjarige in burgerlijke handelingen en onthoudt en voert de minderjarige op overeenkomstig diens vermogen.

Bewind

Indien de minderjarige over vermogen beschikt, moet de voogd deze op grond van art. 441 BW als een goed huisvader besturen.

---

¹³ Art. 439 BW

¹⁴ Wortmann & Duivendijk-Brand 2015, p.5.

¹⁵ S.B. 1975 no.175, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2014 no.121, artikel 3 en 4.

¹⁶ Art. 88 lid 1 en 2 BW.

§1.4 De rol van het Bureau voor Familie Rechtelijke Zaken bij het vaststellen van een omgangsregeling

De taken en bevoegdheden van het **Bureau voor Familierechtelijke Zaken**, vroeger genaamd de voogdijraad zijn geregeld in het Staatsbesluit van 28 december 1983, S.B. 1983 no.127. Tot deze taken behoren onder andere het bevorderen van de jeugdbescherming, het uitbrengen van advies aan de rechter, het innen en afdragen van alimentatiebedragen ten behoeve van de minderjarigen, voor zover dit aan het bureau is opgedragen.¹⁷

Met de aanneming van de wet tot regeling van het Omgangsrecht van minderjarigen in Suriname op 7 december 2002¹⁸, kreeg het BuFaZ nog een belangrijke rol erbij. Het eerste moment waarop het BuFaZ in beeld komt, is bij het formeel vaststellen van een omgangsregeling tussen ouder en kind. De omgangsregeling is een regeling getroffen ter uitvoering van het omgangsrecht tussen het minderjarig kind en zijn ouders en anderen.¹⁹ Deze regeling komt zowel bij echtscheiding van ouders als bij ouders van natuurlijke kinderen aan de orde. Het is algemeen geregeld in het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De omgangsregeling kan zowel onderling als door tussenkomst van de rechter tot stand komen. De omgangsregeling vastgesteld door tussenkomst van de rechter geschiedt ingevolge art. 471a BW op verzoek van beide ouders of van één van hen en ingevolge art. 471i BW op verzoek van het Bureau voor Familierechtelijke Zaken. Het Bureau vervult slechts een bemiddelende rol bij de totstandkoming. Wanneer een ouder of grootouder naar het Bureau is toegestapt met het verzoek om een omgangsregeling met het minderjarig kind, wordt deze verwezen naar de intake sectie, alwaar de zaak wordt geanalyseerd. Hierna wordt de ouder bij wie het kind verblijft opgeroepen om het verzoek van de ene ouder of grootouder mee te delen. Als er een meningsverschil is tussen partijen, worden partijen gezamenlijk opgeroepen voor een confrontatie gesprek. Tijdens dit gesprek wordt aan de ene ouder het belang van een omgangsregeling met de verzoeker voorgelegd.

Wanneer partijen gelijk na dit gesprek overeenstemming hebben bereikt, laat het BuFaZ de verdere afhandeling over aan de ouders. Zij helpt in sommige gevallen nog mee door een schema op te maken waarin is opgenomen wanneer, waar, door wie en hoe laat het kind opgehaald en

---

¹⁷ SB 1983 no. 27, art 4.

¹⁸ SB 2002 no. 100.

¹⁹ Art. 471 A BW.

teruggebracht moet worden. Wanneer de bemiddeling bij het confrontatie gesprek geen positief resultaat oplevert, is het advies naar de ouders om dit via de rechter te bewerkstelligen.²⁰

Tijdens rechtszaken vraagt de rechter op regelmatige basis advies van het Bureau over welke omgangsregeling wenselijk is of om een onderzoek naar het verloop van de omgangsregeling. Volgens het Burgerlijk Wetboek is het BuFaZ krachtens art.382 c BW belast met het behartigen van belangen van minderjarigen die hun woonplaats dan wel werkelijk verblijf in Suriname hebben of hebben gehad.

Het belang van het kind is niet exact te definiëren en verschilt daarom van geval tot geval. Ook in geval van betwisting van een erkenning of een weigering van toestemming tot erkenning zal het BuFaZ eerst informatie en achtergrond gegevens van beide partijen of betrokkenen verzamelen en middels een definitief rapport een advies aan de rechter uitbrengen. De rol van het Bureau Familierechtelijke Zaken is dus van eminent belang.

§1.5 Obstakels bij het uitvoeren van de omgangsregeling

Wanneer de rechter een beschikking heeft gewezen voor het ten uitvoer brengen van de omgangsregeling, verloopt de uitvoering hiervan niet altijd soepel. De ene partij kan bij heftige ruzies nog altijd weigeren het kind mee te geven wanneer deze wordt opgehaald door de andere partij, die veelal de vader verwekker is. In enkele gevallen is er een deskundige nodig die tijdens de bezoeksregeling de minderjarige en de ouder met wie hij/zij niet inwoont begeleidt. Partijen ontmoeten elkaar op een openbare locatie en de bezoeksregeling wordt op die manier geobserveerd. In sommige gevallen maakt de orthopedagoog of psycholoog een rapport op die de relatie ouder en kind beschrijft.²¹ In de zaak bekend onder A.R. no. 20-1107²² heeft de vader-verwekker vele obstakels ondervonden om de bezoeksregeling met het door hem verwekte minderjarig kind ongestoord te laten verlopen. In dit vonnis in kortgeding heeft de moeder-voogdes een vordering ingesteld om de bezoeksregeling op te schorten, totdat er in hoger beroep dat zij heeft aangekend is beslist. Als grondslag voor de vordering haalt zij onder andere aan dat de minderjarige aan separatie angst lijdt en dat de uitvoering van de bezoeksregeling negatieve gevolgen voor het kind

---

²⁰ Gesprek met mevr. Holwijn, BuFaZ 28 september 2021.

²¹ Vraaggesprek met mevr. Holwijn BuFaZ.

²² Zie bijlage 2

teweeg zal brengen. Het schorsen van de ten uitvoerlegging van een vordering waartegen er rechtsmiddelen zijn aangewend is volgens de kantonrechter en de heersende leer slechts mogelijk op basis van twee punten, namelijk indien het vonnis klaarblijkelijk op juridische of feitelijke misslagen berust of klaarblijkelijk aan de zijde van de geëxecuteerde een noodtoestand zal doen ontstaan, waardoor een onverwijld tenuitvoerlegging niet kan worden aanvaard. Indien er geen sprake is van de genoemde punten, maakt de tegenpartij gebruik van een verkapte vorm van appèl of verzet.

Dit is een inbreuk op het gesloten systeem der rechtsmiddelen dat ons rechtssysteem kent. Terecht wijst de kantonrechter de vordering van de moeder- voogdes in gemelde zaak af door onder andere te stellen dat op basis van een incident niet bepaald kan worden dat de omgangsregeling niet in het belang is van de minderjarige. Daarnaast wijst de rechter de moeder ook op haar bijdrage om de omgangsregeling goed te laten verlopen door de minderjarige op een positieve manier te bewegen om het contact met de andere ouder te hebben.

Deze vader-verwekker heeft op een andere manier getracht uitvoering te geven aan de omgangsregeling door aanvulling van een eerder gewezen beschikking te vragen.²³ In deze zaak bekend onder AR. no. 20-1363 heeft de vader- verwekker als aanvulling van de eerder gewezen beschikking,²⁴ waarin uitvoering van de omgangsregeling was toegewezen met de sterke arm, als verzoek ingediend dat de beschikking uitvoerbaar bij voorraad wordt verklaard bij lijfswang. Daarnaast heeft hij verzocht dat het de moeder wordt verboden om zonder medeweten van hem met de minderjarige het land te verlaten en dat bij toewijzing van de vordering, de zorg van het kind aan hem wordt toevertrouwd.

Uit onderliggende stukken van het dossier blijkt dat de moeder het kind niet wilde meegeven, omdat die volgens haar niet mee wilde of op de dagen van de omgangsregeling zwem -en muzieklessen had gepland voor de minderjarige. Daarnaast heeft zij ook getracht aangifte te doen bij de politie omtrent ontvoering, omdat de vader-verwekker, zoals de beschikking die ook aangeeft, de minderjarige in de vakantie langer dan het weekend bij zich had gehouden.²⁵

De rechter heeft de vordering afgewezen, maar laat mijns inziens de beantwoording van de belangrijke punten open. De rechtsvraag heeft betrekking op het antwoord op de vraag of bij het

---

²³ Zie bijlage 3.

²⁴ Zie bijlage 4.

²⁵ Onderliggende documenten kunnen vanwege privacy redenen niet als bijlage worden toegevoegd.

verzoek tot een omgangsregeling, ook het verzoek voor de toevoeging van lijfswang een kans van slagen heeft. De advocaat van de eiser heeft volgens de rechter het petitum onduidelijk geformuleerd door de zin "uitvoerbaar bij voorraad en lijfswang" in één zin te voegen. Opmerkelijk is dat de Kantonrechter in het vonnis bekend onder A.R. no. 20- 2443 een ander oordeel heeft geveld over het verzoek van een uitvoering van de omgangsregeling met de sterke arm.²⁶ In deze zaak, met een soortgelijke casus heeft de Kantonrechter in haar beschikking opgenomen dat gelet op de traumatische effecten die een uitvoering van een omgangsregeling met behulp van de sterke arm op de minderjarige kunnen hebben, zij het niet in het belang van de minderjarige acht om de beschikking hiermee aan te vullen. Daarnaast geeft de rechter aan dat zonder een deugdelijk onderzoek, de zorg van de minderjarige niet aan de vader- verwekker kan worden toevertrouwd. Dit heeft betrekking op het verzoek van de eiser om de beschikking aan te vullen met lijfswang. Vermeldenswaard is dat in deze rechtszaak het ging om een moeder-voogdes die reeds jaren met het kind naar het buitenland was vertrokken. Het is derhalve begrijpelijk dat deze ingrijpende beslissing niet zondermeer kan worden toegepast. Desalniettemin is het mijns inziens niet raadzaam als de vader- verwekker bij indiening van het verzoekschrift, noch bij aanvulling van een gewezen beschikking het verzoek indient voor lijfswang en uitvoering met de sterke arm. Dit vooral niet bij een minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt. De maatregelen lijfswang zoals opgenomen in art. 467 BW en uitvoering met de sterke arm zijn niet alleen ingrijpend in het leven van de ouder die de zorg draagt voor de minderjarige, maar ook voor de minderjarige zelf. Het is begrijpelijk dat deze kan worden afgewezen, doch niet uitgesloten dat het extreme gevallen kan worden toegewezen. In de beschikking bekend onder A.R. no. 17-0086 is er na verschillende kortgeding zaken tussen deze vader-verwekker en de moeder-voogdes, na bijkans drie jaar een definitieve omgangsregeling vastgesteld die bij weigering van de moeder met de sterke arm kon worden uitgevoerd.

Naast het verzoek tot uitvoering met de sterke arm en lijfswang, kan de vader-verwekker ook veroordeling tot medewerking aan de uitvoering verzoeken op straffe van een dwangsom ingevolge art.492BW. Deze maatregel is minder ingrijpend in de zin dat het met minder commotie gepaard gaat. Echter kan het nog steeds invloed hebben op de minderjarige, doordat het de ouder betreft die de zorg over hem/haar heeft.

---

²⁶ Zie bijlage 5.

§1.6 Tussenconclusie

De vader-verwekker heeft een beperkt aantal mogelijkheden met betrekking tot de uitvoering van zijn omgangsregeling. Deze kan door onderling overleg tussen partijen tot stand komen, door bemiddeling van het BuFaZ en door tussenkomst van de rechter. Wanneer partijen geen goede verstandhouding hebben zal de vader-verwekker het BuFaZ als bemiddelend orgaan moeten inschakelen om een schema op te maken en de regeling te monitoren. Bij tegenwerking van de moeder-voogdes, is de laatste mogelijkheid de omgangsregeling te doen vaststellen door de Kantonrechter. De Kantonrechter vraagt op regelmatige basis het advies van het BuFaZ met betrekking tot de wijze van uitvoering van de omgangsregeling. Laatstgenoemde vervult in dit kader slechts een adviserende rol die te allen tijde in het belang van het kind is. De moeder-voogdes zal een vordering ingesteld om de bezoeksregeling op te schorten, totdat er in hoger beroep dat zij heeft aangetekend is beslist, niet gemakkelijk toegewezen krijgen. Volgens de Surinaamse rechter is dit slechts mogelijk wanneer het vonnis klaarblijkelijk op juridische of feitelijke misslagen berust of klaarblijkelijk aan de zijde van de geëxecuteerde een noodtoestand zal doen ontstaan, waardoor een onverwijld tenuitvoerlegging niet kan worden aanvaard. Daarnaast schroomt de rechter er niet voor om de moeder te wijzen op haar bijdrage om de minderjarige op een positieve manier te bewegen om het contact met de andere ouder te onderhouden. Het verzoek tot uitvoering van de omgangsregeling met de sterke arm en lijfswang, wordt door de rechter strikt beoordeeld, omdat het betreft uiterst ingrijpende beslissingen die niet zondermeer kunnen worden toegepast. De Kantonrechter acht de traumatische effecten die uitvoering van een omgangsregeling met behulp van de sterke arm op de minderjarige kunnen hebben, veelal niet in het belang van laatstgenoemde. Desalniettemin heeft een verzoek tot uitvoering van de omgangsregeling met de sterke arm van de vader-verwekker, in extreme gevallen een kans van slagen. Ook een verzoek tot de veroordeling tot medewerking aan de uitvoering van de gewezen beschikking op straffe van een dwangsom ingevolge art.492 BW, zal niet zondermeer worden toegewezen. De vader- verwekker heeft kort gezegd weinig juridische mogelijkheden die hij zou kunnen toepassen om de moeder- voogdes te bewegen om uitvoering te geven aan de bezoeksregeling.

Hoofdstuk 2 De rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen van toestemming tot erkenning van het kind

§ 2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt een uiteenzetting van het proces tot het verkrijgen van toestemming van de erkenning, de gronden voor nietigheid en betwisting van een erkenning en de ontwikkeling die dit leerstuk heeft ondergaan als gevolg van de arresten van de Hoge Raad en de Surinaamse rechtspraak. Uit de Surinaamse rechtspraak worden zowel oude als recente zaken bij het Kantongerecht en het Hof van Justitie belicht. De bepalingen uitgewerkt in het **Concept Nieuw Burgerlijk Wetboek (CNBW)** met betrekking tot het vraagstuk betwisting erkenning en uitoefening van de voogdij worden in dit kader ook geanalyseerd. Tenslotte zal een tussenconclusie worden getrokken.

§ 2.2 Rechtskarakter van de erkenning

In de literatuur is er veel discussie gevoerd over het rechtskarakter van de erkenning. De vraag die wordt gesteld is of er sprake is van een rechtshandeling of een waarheidshandeling. De erkenning wordt vermoed in overeenstemming met de waarheid te zijn. Het houdt het vermoeden in dat de man die het kind erkent de verwekker is. Van dit vermoeden wordt er geen bewijs verlangd.²⁷ Oorspronkelijk kon alleen een biologische vader zijn kind erkennen, omdat erkenning gold als bewijs voor biologische verwantschap, het was een waarheidshandeling. Door de jaren heen vond er een verschuiving van deze theorie plaats, omdat anderen dan de verwekker bereid waren het kind te erkennen. Erkenning werd sindsdien gezien als een vrijwillige rechtshandeling waardoor de man familierechtelijke betrekkingen doet ontstaan tussen hem en het kind.²⁸ Gezien de samenstelling van de huidige samenleving, is het mijns inziens meer dan logisch dat de theorie van waarheidshandeling geen stand meer kan houden. De ontwikkelingen in steeds samenlevingen hebben ervoor gezorgd dat ook personen van hetzelfde geslacht een huwelijk mogen sluiten, dus ook een kind kunnen adopteren en eventueel laten erkennen. Verder is het aspect van draagmoederschap of donorschap ook een voorbeeld waarbij het onmogelijk zou zijn om de theorie

---

²⁷ Koens & Vonken 2008, p.258.

²⁸ Pitlo e.a 2002, p.473.

van de waarheidshandeling te handhaven. Weliswaar zijn deze mogelijkheden nog niet opgenomen in de Surinaamse wetgeving. Dit neemt niet weg dat ook in Suriname het tijd was om over te stappen naar een andere theorie.

Op grond van art. 335 BW kan de erkenning op drie wijzen geschieden, namelijk:

Bij akte van huwelijk of geboorte

Het is mogelijk het kind vanaf de geboorte of bij het sluiten van het huwelijk te erkennen.

Door een akte van erkenning overeenkomstig art.30 BW

De akte wordt opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand en moet in de daarvoor bestemde registers worden ingeschreven.

Door andere authentieke akte of na rechterlijke uitspraken

In dit geval bestaat de mogelijkheid waarbij de moeder door een notariële akte toestemming verleend. De vervangende toestemming kan ook door een beschikking van de rechter gegeven worden. Dit verzoek moet ingediend worden bij de Griffie van het kantongerecht.

§ 2.3 Vervangende toestemming van de Kantonrechter

In het Oud Nederlands recht waren er geen familierechtelijke betrekkingen mogelijk tussen een vader en zijn onwettig kind. Weliswaar was de vader verplicht tot het verschaffen van levensonderhoud. In 1811 kwam aan laatstgenoemde regeling een einde, toen de Code Napoleon werd ingevoerd die elk onderzoek ten aanzien van het vaderschap verbood. De verplichting voor een vader tot het verschaffen van levensonderhoud aan zijn onwettig kind werd in 1909 weer in de Nederlandse wet ingevoerd.²⁹ Vanwege het Concordantie beginsel³⁰ is deze hierdoor automatisch doorgevoerd in de Surinaamse wetgeving op 1 mei 1869. Vanaf 1972³¹ heeft de wetgever het gebruik van de term onwettig verlaten en wordt in de plaats daarvan het natuurlijk kind gebruikt.³² In het **Concept Nieuw Burgerlijk Wetboek (CNBW)** bestaat de mogelijkheid om het vaderschap gerechtelijk te doen vaststellen, zonder medewerking van de vader- verwekker. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat de wetgever uitgegaan is van de belangen van het kind en

---

²⁹ Van der Hoeven-Oud en Moltmaker 1989, p. 1509.

³⁰ Het Surinaams recht en de Surinaamse Jurisprudentie moesten zoveel mogelijk gelijklopend zijn aan het Nederlandse recht en de Nederlandse Jurisprudentie.

³¹ G.B.1972 no. 62.

³² S.B. 2000 no.6, opheffing onderscheid wettige en natuurlijke kinderen. Zie de wet van 1972 waarin de term natuurlijke kinderen is ingevoerd.

niet die van de verwekker. De verwekker heeft immers andere mogelijkheden indien hij als de juridische vader van het kind wil worden aangewezen.³³

Vanwege het feit dat erkenning tegen de wil van de moeder een zeer ingrijpende gebeurtenis is, komt de mogelijkheid hiervoor alleen toe aan de vader-verwekker.³⁴ De vader-verwekker moet zijn verzoek tot vervangende toestemming middels een verzoekschrift bij de Kantonrechter indienen. Hij moet bij dit verzoek aangeven dat de moeder op kennelijk onredelijke gronden hem onthoudt van de erkenning. Daarnaast moet hij ook de gronden aanhalen op grond waarvan hij ertoe over zou willen gaan het kind te erkennen. Het Hof van Justitie (HvJ) gaf in 1965 een strikte interpretatie van art. 336 lid 2 BW die de gronden van vervangende toestemming behandelt. Nadat de Kantonrechter in haar vonnis van 22 maart 1965 de vordering van een biologische vader ten aanzien van vervangende toestemming had toegewezen, vernietigde het Hof dit vonnis en oordeelde het Hof dat de moeder in het algemeen de toestemming tot erkenning van haar kind mag weigeren en dat deze weigering slechts kennelijk onredelijk is, indien de onredelijkheid van de weigering voor een normaal denkend mens duidelijk is. Volgens de Kantonrechter behoort de moeder in het algemeen haar toestemming te geven en mag zij slechts in uitzonderlijke gevallen weigeren.³⁵ In casu was één van de redenen waarom de moeder haar toestemming weigerde het feit dat de vader- verwekker zijn trouwbeloften aan haar had verbroken. Volgens het Hof was de moeder- voogdes in haar zedelijke opvattingen en eer gekrenkt en kon op basis hiervan niet gesteld worden dat zij de toestemming tot erkenning op onredelijke gronden aan de vader- verwekker had onthouden.

Ik deel de opvatting van de Kantonrechter, wanneer ik de teleologische -en rechtshistorische interpretatie toepas. Kijkend naar de rechtsgeschiedenis en de gedachtegang van de wetgever, is deze bevoegdheid aan de moeder gegeven om haar en het kind te beschermen tegen een onwaardige vader. De bevoegdheid is nimmer aan haar gegeven om zonder grondige reden haar toestemming te weigeren. Terecht stelt de Kantonrechter dat niemand, ook na het doen van trouwbelofte verplicht is tot het aangaan van een huwelijk. Dit zou in strijd met het in ons land geldende beginsel van persoonlijke vrijheid. Een voorwaarde welke verbonden is aan het verlenen van vervangende toestemming is dat de erkenning de belangen van de moeder bij een ongestoorde

---

³³ Veira 2009, p.51.

³⁴ Koens & Vonken 2008, p. 265.

³⁵ SJB 1965, p.33-35.

verhouding met het kind of de belangen van het kind niet zullen schaden. Van schade aan de belangen van het kind is er sprake indien er ten gevolge van de erkenning door de man voor het kind reële risico's zijn dat het wordt belemmerd in een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling.³⁶ Daarnaast moet de man ook de verwekker zijn van het kind.³⁷ In de rechtszaak bekend onder A.R. no. 18-0890,³⁸ heeft de verzoeker als vader-verwekker in 2018 een rechtsvordering ingesteld tegen de moeder-voogdes. Ten tijde van deze vordering was het door hem verwekte minderjarig kind twee jaar oud. De ouders leefden bij de verwekking van het kind in concubinaat met elkaar waarbij dit samenlevingsverband voor de geboorte van het kind is beëindigd. De vader-verwekker heeft vervolgens een omgangsregeling gevorderd die op het moment van indiening van zijn verzoekschrift voor toestemming voor de erkenning nog een slepende rechtszaak was. Als reden voor de erkenning heeft de vader- verwekker aangehaald:

- Dat de moeder op kennelijk onredelijke gronden haar toestemming weigert te verlenen tot erkenning van de minderjarige.
- Dat hij de hechte familieband met zijn dochtertje wil behouden. Dit verwijst naar zijn recht op family life en die van het kind.
- Dat hij zijn verantwoordelijkheden als vader-verwekker nakomt door het kind te verzorgen. Hiermee verwijst de vader- verwekker naar zijn alimentatieplicht die hij nakomt als verwekker krachtens art. 342 BW.
- Dat conform art. 14 inzake het Internationaal verdrag voor de Rechten van het Kind hij wil voldoen aan het dragen van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding en de ontwikkeling van hun dochtertje.

De moeder die zich ook tijdens het proces verzette tegen de erkenning voerde als punten aan dat:

- De vader hierdoor controle zal uitoefenen op haar gezag ten aanzien van de handelingen die zij moet plegen voor de minderjarige te weten: toestemming bij medische ingrepen en vertrek naar het buitenland.
- Dat de communicatie tussen hen slecht is en zij niet afhankelijk van de vader-verwekker wil zijn.

---

³⁶ HR 16 februari 2001, NJ 2001 no 571.

³⁷ Pitlo e.a.2002, p.475.

³⁸ Zie bijlage 1.

- De situatie een gevoel van onveiligheid, stress en onrust bij haar veroorzaakt welke ook invloed heeft op de minderjarige.

§ 2.3. 1 De rol van het BuFaZ

De vader-verwekker kan niet bij het **Bureau voor Familierechtelijke Zaken** terecht voor de volledige begeleiding van het proces tot toestemming voor erkenning. Het advies dat aan hem wordt gegeven wanneer hij met dit verzoek binnenstapt, is dat hij rechtsbijstand van een advocaat nodig heeft om het verzoek in te dienen bij de Griffie van het Kantongerecht. Pas wanneer tijdens de rechtszaak de rechter het advies van het BuFaZ opvraagt, komt zij in beeld. Het onderzoek dat nodig is voor het opstellen van het rapport, wordt door de Juridische afdeling van het BuFaZ gedaan. Tijdens dit onderzoek gaat het BuFaZ na wat de gronden zijn voor de weigering van de moeder. Indien de moeder zwaarwichtige redenen aanhaalt voor de weigering, wordt dit nader onderzocht.³⁹ In casu heeft het BuFaZ als zelfstandig orgaan een objectief advies moeten uitbrengen na het tussenvonnissen van de rechter. De rechtsvraag in haar rapport was als de vordering van de verwekker tot het verkrijgen van de noodzakelijke toestemming van de rechter tot erkenning van de minderjarige in het belang van de minderjarige was.⁴⁰ Middels dat onderzoek heeft het BuFaZ kunnen vaststellen dat de erkenning in het voordeel van het kind ligt, in tegenstelling tot het verweer dat de moeder heeft gevoerd.

§ 2.3.2. Overweging van de Kantonrechter met betrekking tot vervangende toestemming

De kantonrechter heeft na het rapport van het BuFaZ over de genoemde punten van de moeder vervangende toestemming aan de vader- verwekker verleend. Met als overweging dat dit verzoek van de vader- verwekker gekwalificeerd kan worden als een gezond verlangen om een affectieve band te hebben met zijn kind en tussen hen een familierechtelijke betrekking te doen vestigen, wat in het belang is van zowel de vader als het kind. De Surinaamse rechter neemt als overweging mee dat er een afweging dient te worden gemaakt tussen de belangen van de vader bij erkenning, die van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind en die van het kind zelf. Na deze overweging heeft de kantonrechter vastgesteld dat de moeder op kennelijk onredelijke gronden

---

³⁹ Gesprek met mvr. Holwijn, BuFaZ 28 september 2021.

⁴⁰ Zie bijlage 1.

de erkenning weigert. De term kennelijk onredelijk wordt ook na de beslissing van de rechter gebruikt, omdat dit de benaming is die de wetgever heeft gegeven aan de ondeugdelijke weigering van de moeder. Met deze beschikking kan de vader-verwekker de inschrijving doen bij het CBB. Bij brief van 25 juli 2019 heeft de moeder via haar gemachtigde appèl aangetekend. Dit betekent dat de vader- verwekker bij ontvangst van het vonnis, deze niet zou kunnen inschrijven, omdat het niet in kracht van gewijsde is gegaan. De moeder- voogdes heeft uiteindelijk nooit een aanvang gemaakt met de Hoger Beroep zaak.

§ 2.4 Ontwikkeling Hoge Raad met betrekking tot Family Life en toestemming tot erkenning

De moeder- voogdes heeft middels de aangehaalde punten in §2.3 een beroep gedaan op een opvatting van de Hoge Raad dat de erkenning de belangen van de ongestoorde verhouding met haar kind of de belangen van het kind zullen schaden. De Hoge Raad heeft in haar arrest bepaald dat wanneer dit het geval is, de beslissing in het nadeel zal vallen van de eiser. Vervangende toestemming zal dus niet worden toegewezen.⁴¹ Daarnaast heeft de moeder- voogdes middels de voornoemde punten ook kunnen bewerkstelligen dat er een grondig onderzoek gedaan moest worden door het BuFaZ naar de intenties van de vader- verwekker. De zaak was langer dan een jaar in behandeling.

Een voor de vader- verwekker ook belangrijke ontwikkeling die de Hoge Raad heeft bevestigd in dit arrest is dat ten tijde van het verzoek om vervangende toestemming er tussen de verwekker en het minderjarig kind nog geen family life hoeft te bestaan zoals opgenomen in art. 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Dit artikel komt overeen met art. 24 AVRVM dat in Suriname van toepassing is. De Hoge Raad geeft aan dat de wetgever doelbewust heeft afgezien van deze beperking. Het enkele feit dat de verwekker naar de rechter moet stappen om een familierechtelijke band af te dwingen, geeft reeds de bevestiging dat hij niet op één lijn staat met de moeder. Dit geeft ook de indruk dat de communicatie tussen hen over andere zaken ten aanzien van het kind, waarschijnlijk te wensen over laat, dus hoogstwaarschijnlijk ook de omgangsregeling. In het geval van deze vader- verwekker, heeft de rechter pas in augustus 2019

---

⁴¹ HR 16 februari 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB0032.

bij tussenbeschikking een voorlopige omgangsregeling vastgesteld. Was deze gedachtegang nog in stand gebleven, dan zou deze vader- verwekker pas in 2019 zijn verzoek kunnen indienen. In een ander geval kan het ook dat de moeder- voogdes reeds voor de geboorte van het kind kenbaar heeft gemaakt dat zij geen toestemming zal verlenen. Het pasgeboren kind zal niet direct de hechte band met de vader- verwekker kunnen opbouwen. De vader- verwekker zou dan ook in zo een geval geen vordering kunnen instellen.

§ 2.5 Uitoefening vaderschap na erkenning

Met de erkenning wordt het vaderschap van de vader-verwekker juridisch bevestigd. In het CNBW krijgt de minderjarige die de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt de mogelijkheid om bij de erkenning de naam van de moeder te behouden of die van te vader aan te nemen.⁴² Vooralsnog bestaat er voor de vader van een natuurlijk kind geen mogelijkheid om het voogdijschap gezamenlijk uit te oefenen met de moeder- voogdes. Voor de vader-verwekker zal dit recht evenmin kunnen bestaan, gezien hij geen familierechtelijke betrekking met het kind heeft. Slechts wanneer er een huwelijk bestaat tussen de vader en de moeder van zijn kinderen, kan de vader krachtens de huidige wetgeving de ouderlijke macht over deze minderjarigen uitoefenen. Ook na echtscheiding van de ouders blijft deze voortduren, wanneer er geen voogdijvoorziening heeft plaatsgevonden.

De oorsprong van de regels met betrekking tot de ouderlijke macht vloeien voort uit het Romeins Recht. De ouderlijke macht kon toen alleen door de vader worden uitgeoefend en duurde voort tot zijn overlijden of die van het kind. In 1901 werd de term “vaderlijke macht” in Nederland gewijzigd in “ouderlijke macht.” In de huidige Surinaamse wetgeving, wordt de term macht nog steeds gebruikt. Door de komst van de kinderbeschermende maatregelen, werd het recht van de ouders met betrekking tot het uitoefenen van gezag over hun kinderen beperkt. De gedachtegang is dat de ouderlijke macht ter wille van het kind is en niet ter wille van die van de ouders. De overheid is daarom vrij in het controleren of het gezag in het belang van het kind wordt uitgeoefend.⁴³ In Nederland bestaat er sinds 1974 de mogelijkheid voor ouders om het gezamenlijk

---

⁴² Art 1:5d CNBW

⁴³ Khedoe 2014, p. 17.

gezag over hun minderjarig kind uit te oefenen betreffende de persoon van het kind, niet over diens vermogen. Laatstgenoemde regeling werd in 1984 middels wetgeving mogelijk gemaakt.⁴⁴

In het CNBW stapt de wetgever van de gedachtegang achter de ouderlijke macht af. De terminologie voogdij zal dan alleen van toepassing zijn op personen die niet behoren tot de ouders van het minderjarige kind. Beide juridische ouders zullen na aanneming van het CNBW van rechtswege belast worden met het gezag over hun minderjarig kindje.⁴⁵ Daarnaast is er geen wezenlijk verschil tussen de rechtsgevolgen van de erkenning in het huidige BW en het CNBW.

§ 2.6 Tussenconclusie

De erkenning is een rechtshandeling waarvoor de vader-verwekker op grond van art. 336 sub d BW toestemming dient te verkrijgen van de moeder-voogdes. Slechts in geval de moeder op kennelijk onredelijke gronden deze toestemming weigert, kan hij ingevolge art. 336 lid 2 BW middels een verzoekschrift aan de Kantonrechter, vervangende toestemming verzoeken. Alleen degene die de verwekker van het kind is, kan om vervangende toestemming vragen. De interpretatie van het laatstgenoemde artikel werd in 1965 strikt beoordeeld door het HvJ. Volgens het Hof mocht de moeder in het algemeen de toestemming tot erkenning van haar kind weigeren indien de redelijkheid van de weigering voor een normaal denkend mens duidelijk is. In het arrest HR 16 februari 2001, NJ 2001, 571 heeft de Hoge Raad bevestigd dat de voorwaarde welke verbonden is aan het verlenen van vervangende toestemming is dat de erkenning de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind of de belangen van het kind niet zullen schaden. Daarnaast erkent de jurisprudentie dat de verzoeker de verwekker van het kind moet zijn. In haar vonnis bekend onder Ktr. 18-0890 komt de Kantonrechter dichtbij de interpretatie van de Hoge Raad door als overweging mee te nemen dat er een afweging dient te worden gemaakt tussen de belangen van de vader bij erkenning, die van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind en die van het kind zelf. De rol van het BuFaZ is niet meer dan een advies orgaan voor de Kantonrechter met betrekking tot een diepgaand onderzoek naar het verzoek van de vader-verwekker. Een voor de vader-verwekker positieve ontwikkeling vanuit de Hoge Raad is dat ten tijde van zijn verzoek het niet noodzakelijk is dat er een family life hoeft te bestaan tussen hem en

---

⁴⁴ Veira 2009, p. 45-48.

⁴⁵ Art. 1: afdeling 2, par. 1 CNBW.

de minderjarige. Deze ontwikkelingen geven het beeld weer dat de vader- verwekker nu een betere positie geniet in het recht ten aanzien van het verkrijgen van de vervangende toestemming. Desalniettemin kan hij na de inschrijving van het vonnis geen gezamenlijk gezag uitoefenen met de moeder- voogdes. In het CNBW heeft de wetgever het gezamenlijk gezag mogelijk gemaakt. Bij de aanname van het concept, betekent dit voor de vader- verwekker dat hij op gelijke voet staat met de moeder ten aanzien van beslissingen die het kind betreffen. De moeder wordt verplicht om alle vergaande besluiten in overeenstemming met hem te plegen.

Hoofdstuk 3 De rechtspositie van de vader- verwekker bij de betwisting van de erkenning van het kind

§ 3.1 Inleiding

In dit finaal hoofdstuk komt de rechtsontwikkeling betreffende de betwisting van de erkenning aan de orde. In de eerste paragraaf worden de gronden voor nietigheid en betwisting van de erkenning behandeld. Daarna worden de criteria die de Hoge Raad heeft ontwikkeld voor een vader-verwekker om de erkenning van het door hem verwekte kind te vernietigen breedvoerig behandeld. In dezelfde paragraaf volgt ook mijn reactie op de opvatting van de Hoge Raad. In paragraaf 3.5.1 wordt het vraagstuk “misbruik van bevoegdheid” nader bekeken vanuit het Surinaams perspectief middels een vraaggesprek met twee Surinaamse rechters, namelijk rechter Ingrid Lachitjaran en rechter Siegline Wijnhard. In de één voor de laatste paragraaf worden de mogelijkheden voor de vader- verwekker voor de executie van een vonnis in Nederland toegelicht. Ter afronding van het hoofdstuk, zal een tussenconclusie worden getrokken.

§ 3.2 Gronden voor nietigheid en betwisting van de erkenning

De wetgever heeft de gronden voor nietigheid van de erkenning opgenomen in de artikelen 336 en 336a BW. Wanneer de erkenning niet aan deze gronden voldoet, wordt deze geacht nooit tot stand te zijn gekomen. Daarnaast heeft de wetgever ook de betwisting van de erkenning opgenomen in art. 340 lid 1 BW. In dit geval is de erkenning vernietigbaar. Zij is rechtsgeldig tot stand gekomen, maar kan wegens een gewichtige reden alsnog worden vernietigd. Ingevolge artikel 340 BW kan iedere erkenning en inroeping van staat door iedere belanghebbende, alsmede het Openbaar Ministerie worden betwist. Inroeping van staat is een vordering bij de rechter van het kind of diens erfgenamen tot gerechtelijke vaststelling van zijn afstamming.⁴⁶

Wie behoren tot de groep belanghebbende en op grond waarvan de betwisting kan worden ingeroepen, zijn niet opgenomen in het artikel of de daaropvolgende. Volgens art. 205 boek 1 van het CNBW, behoren tot degene die de vordering kunnen instellen:

---

⁴⁶ Juridischwoordenboek.nl 'inroeping van staat.'

- Het kind zelf, tenzij de erkenning tijdens zijn meerderjarigheid heeft plaatsgevonden;
- De erkenner, indien hij door bedreiging, dwaling, bedrog of, tijdens zijn minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden daartoe is bewogen;
- De moeder, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog, of tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden bewogen is toestemming tot de erkenning te geven.
- Het OM, wegens strijd met de Surinaamse openbare orde, indien de erkenner niet de biologische vader van het kind is.

In het CNBW heeft de wetgever de term betwisting erkenning verlaten en in het voorgaand genoemde artikel een verzoek tot vernietiging van de erkenning op de grond dat de erkenner niet de biologische vader van het kind is, expliciet opgenomen. Ervan uitgaande dat het concept zal worden aangenomen, kan gesteld worden dat de wetgever deze groep van personen als belanghebbenden op het oog heeft in ons huidig art. 340 BW. De vader- verwekker is niet genoemd als belanghebbende in het artikel. In beginsel kan hij dus geen vordering instellen, wanneer hij niet de erkenner is. De achterliggende geachte hiervan, wordt toegelicht in paragraaf 3.3. Overigens wordt het in het CNBW moeilijker voor de man om een kind te erkennen dat niet door hem is verwekt. Nadat de wettelijke termijn van geboorte aangifte is verstreken, is de erkenning nietig, tenzij aannemelijk is dat de man de biologische vader van het kind is of dat door feiten en omstandigheden van na de geboorte tussen de man en het kind een nauwe persoonlijke betrekking is ontstaan.⁴⁷ Onduidelijk is welk orgaan zal toezien op de naleving van dit artikel.

In Nederland stelt het OM vooral bij de schijnerkenning als belanghebbende de vordering in. De erkenning moet in strijd zijn met de openbare orde, en dus een onaanvaardbare situatie zijn. Bij de schijnerkenning wordt de erkenning gedaan, louter om de rechtsgevolgen op het gebied van nationaliteit of vreemdelingenrecht te bewerkstelligen.⁴⁸ In Nederland kan het Openbaar Ministerie ook bij een te klein leeftijdsverschil tussen de erkenner en het kind en indien uit duidelijke aanwijzingen in de akte blijkt dat afstamming onwaarschijnlijk is, de erkenning laten vernietigen.

Ten aanzien van de belanghebbenden heerste er een grote verdeeldheid in de rechtsleer over de vraag of het om het materieel belang ging of om het moreel belang voor de instelling van de

---

⁴⁷ De Boer, SJB 2012 no. 1, p.66.

⁴⁸ Koens & Vonkens 2008, p.274.

vordering tot betwisting van de erkenning.⁴⁹ Het moreel belang werd onder andere aanwezig geacht bij ooms, tantes, grootouders in de voorbereidende werken op de afstammingswet in België. In deze werken vond men verschillende argumenten die er op wezen dat een louter vermogensrechtelijk belang onvoldoende was en er werd dus steeds een moreel belang vereist. Bij een puur vermogensrechtelijk belang, zouden schuldeisers ook een vordering kunnen instellen. Deze gedachtegang werd onaanvaardbaar geacht.

§ 3.3 Criteria van de Hoge Raad met betrekking tot vernietiging van de erkenning

Degene die op grond van het CNBW de vordering tot vernietiging van de erkenning kunnen instellen, zijn limitatief opgesomd. Uit de voorgaande paragraaf is reeds gebleken dat de vader-verwekker niet behoort tot de groep van personen die een wettelijk recht hebben om vernietiging van een gedane erkenning te vragen op basis van het feit dat de erkenner niet de verwekker van het kind is. De wetgever heeft bewust hiervan afgezien. De vader-verwekker heeft namelijk de mogelijkheid om vervangende toestemming bij de kantonrechter te vragen voor de vestiging van een familierechtelijke band met het kind. Slechts in het geval de moeder-voogdes misbruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid, kan aan de verwekker de mogelijkheid toekomen om deze vordering in te stellen. De Hoge Raad past in dit geval een streng criterium toe. Volgens haar gaat het er daarbij om of de moeder jegens de man misbruik van haar bevoegdheid heeft gemaakt, oftewel de moeder geen enkel te respecteren belang bij haar weigering heeft. De erkenning door een andere dan de verwekker moet slechts geschieden met als doel de belangen van de vader-verwekker te schaden.⁵⁰

In dit arrest heeft de vader-verwekker een vordering tot vernietiging van de erkenning ingesteld en tevens een verzoek gedaan tot vervangende toestemming. De man en de moeder hebben gedurende een jaar een relatie gehad waaruit in 1996 een dochter is geboren. De man is de verwekker van het kind, maar heeft het kind niet erkend. In 2001 heeft de moeder toestemming gegeven aan haar nieuwe partner om het kind te erkennen. De Hoge Raad heeft de niet ontvankelijkheid van vader-verwekker in zijn verzoek door de rechtbank en het Hof, bevestigd. Volgens haar had de verwekker voldoende tijd gehad om vervangende toestemming te vragen.

---

⁴⁹ Kamp, p. 693 en 709.

⁵⁰ HR 12 november 2004, NJ 2005 no. 248.

Bovendien had de moeder bij het verlenen van toestemming als te respecteren belang de bevestiging van de hechte band die was ontstaan tussen de inmiddels juridische vader en de dochter, die thans in een hechte gezinssituatie werd verzorgd en opgevoed. Bij de beantwoording van de vraag of de moeder een te respecteren belang heeft bij het weigeren van het verzoek van de verwekker om erkenning, heeft de Hoge Raad het voorgaande als bevestiging hiervan meegenomen.

In punt 3.5.2 van genoemd arrest overweegt de Hoge Raad dat: indien de moeder toestemming tot erkenning weigert en wel toestemming geeft aan een ander tot erkenning, voordat de verwekker een procedure bij de rechter tot vervanging van de toestemming kan starten, kan het in dit geval leiden tot doorhaling van de latere erkenning, indien de rechter alsnog vervangende toestemming verleent. Terecht haalt de Hoge Raad aan dat de man gedurende de jaren die hij stelt tevergeefs toestemming aan de moeder te hebben gevraagd, vervangende toestemming kon verzoeken bij de Kantonrechter. Desondanks ben ik de mening toegedaan dat de Hoge Raad bij het formuleren van haar criterium misbruik van bevoegdheid, een belangrijk punt heeft gemist, namelijk het belang van het kind en indirect ook het belang van de verwekker. De Hoge Raad heeft in het arrest teveel de focus gelegd op het belang van de moeder-voogdes. Het kind heeft volgens art.7 van het IVRK recht op een identiteit. Dit houdt onder andere in dat het kind er recht op heeft dat de juridische afstamming overeenkomt met de biologische. De vader heeft in dit geval uitdrukkelijk, via een schrijven van zijn advocaat aan de moeder te kennen gegeven dat hij een omgangsregeling wil laten vaststellen en dat hij het kind wil erkennen. Dat hij nalatig is geweest door bewust het verzoek niet in te dienen bij rechter, neemt niet weg dat de moeder misbruik heeft gemaakt van haar positie jegens hem om niet hem als vader-verwekker, maar de man met wie zij in een relatie was en een kindje verwachtte als juridische vader voor haar kind aan te wijzen. Het verschil dat voor mij in deze zaak uitmaakt is het schrijven van de vader via zijn advocaat en de reactie van de moeder die is uitgebleven.

In een ander arrest van 2016 waarin de Hoge Raad haar beslissing van 2004 meeneemt, oordeelt zij dat moet worden aangenomen dat een daarna door de moeder aan een andere man gegeven toestemming tot erkenning slechts een voorwaardelijk karakter heeft zolang niet een (nadien) door de verwekker verzochte vervangende toestemming bij een definitief geworden rechterlijke

beslissing is geweigerd. Hiervoor heeft hij drie maanden de tijd, teneinde de situatie niet in ongewis te laten.⁵¹

Uit de arresten van de Hoge Raad kan gehaald worden dat de bittere pil voor de verwekker is dat hij tijdig de procedure moet starten voor vervangende toestemming, zo niet dan heeft de moeder het recht toestemming voor erkenning te verlenen aan een andere dan de verwekker met als gevolg dat hij geen beroep meer kan doen op misbruik van bevoegdheid van de moeder jegens hem. Dit is zijn enige mogelijkheid om de procedure te starten. Indien hij van zijn mogelijkheid om het kind te erkennen geen gebruik heeft gemaakt, is er geen reden om hem achteraf de mogelijkheid te bieden de erkenning door een andere man te laten vernietigen.⁵² Immers, hij behoort niet tot de groep van belanghebbenden aan wie dit recht in beginsel toekomt.

§ 3.3.1 Reactie op opvatting Hoge Raad

Ik blijf net als Langemeijer, die de annotatie bij dit arrest heeft geschreven, van mening dat enerzijds de biologische afstammingsrelatie de juridische bevestiging verdient. Ook in dit geval zijn er uitzonderingen, te noemen een criminele achtergrond van de verwekker of een kind dat door incest is verwekt. Aan de andere kant behoeft het kind voor de wet niet vaderloos op te groeien, wanneer de verwekker, hoewel bekend met zijn biologisch vaderschap, niet overgaat tot een erkenning.⁵³ De achterliggende gedachte is te allen tijde het belang van het kind. De bewuste keus van de wetgever om aan de verwekker, slechts op basis van het feit dat hij verwekker is de bevoegdheid om de erkenning te vernietigen niet te geven, is dus verstandig. De uitbreiding van het criterium bij misbruik van bevoegdheid van de Hoge Raad is mijns inziens wenselijk wanneer de vader- verwekker een family life met de minderjarige heeft en wanneer hij toestemming om erkenning aan de moeder- voogdes heeft gevraagd. Wanneer de moeder- voogdes ondanks dit bewust aan een andere man toestemming geeft om het kind te erkennen, vind ik deze handeling in strijd met niet alleen de rechten van de vader-verwekker, maar ook die van het kind. Het krijgt namelijk een andere identiteit toegewezen dan die de bloedband hem toewijst. Bovendien moeten wij niet uit het oog verliezen dat het kind verwekt is door beide partijen, dus dat het evenveel

---

⁵¹ HR 20 mei 2016, ECLI:NL:PHR:2016:442, m.nt. F.F. Langemeijer.

⁵² Annotatie drs.J.Kok, 3 februari 2020.

⁵³ HR 20 mei 2016, ECLI:NL:PHR:2016:442, m.nt. F.F. Langemeijer, 2.6.

biologisch kind is van de moeder, als van de vader- verwekker. Ook de verwekker heeft hier een te respecteren belang, waarmee in sommige gevallen lichtvaardig wordt omgegaan. De vraag of de moeder een rechtens te respecteren belang heeft, moet aan de hand van de omstandigheden van het geval worden beantwoord. Op de moeder rust er een plicht om in het belang van haar kind te handelen en de wens en of mening van degene met wie zij het heeft verwekt daarin mee te nemen, tenzij er gewichtige redenen zijn om dit niet te doen. De verwekker staat in Nederland juridisch in een bijzonder zwakke positie, wanneer hij nalaat tijdig de stappen te ondernemen om het kind te erkennen. Desondanks vind ik dat dit hem in sommige gevallen niet mag worden aangerekend.

§ 3.4 De rechtszaak betwisting erkenning door de vader-verwekker, A.R. no.20-1345

De vader- verwekker die de in Hoofdstuk 2.3.2 genoemde vervangende toestemming tot erkenning verkreeg van de Kantonrechter, diende via zijn advocaat op 4 mei 2020 een verzoekschrift in bij de Griffie van het kantongerecht inzake de betwisting van een erkenning van het door hem verwekte kind. De moeder- voogdes, hierna te noemen gedaagde sub a heeft op 17 juli 2019 het kindje laten erkennen in Nederland door een andere man, hierna te noemen gedaagde sub b. Uit de registers van het CBB bleek dat zij deze akte heeft laten overschrijven op 22 juli 2019. Dezelfde dag waarop het vonnis voor vervangende toestemming werd uitgesproken. Daarnaast heeft de moeder na de uitspraak hoger beroep aangetekend, waarin zij zoals aangegeven in par 2.3.2, de aanzegging nooit heeft laten plaatsvinden. Als grondslag voor zijn vordering heeft de vader- verwekker de volgende punten aangehaald:

- Dat hij tegen de erkenning wenst op te komen, gezien deze in strijd met de waarheid is, althans dat gedaagde sub b niet de verwekker van het minderjarig kind is. De vader- verwekker haalt daarbij ook art. 342^e BW aan waarbij hij aangeeft dat de erkenner in het conceptie tijdvak geen vleselijke gemeenschap met de moeder heeft gehad.
- Dat gedurende de drie jaar tot het verkrijgen van een omgangsregeling met de minderjarige, een zodanige hechte band is ontstaan welke aan te merken is als family life.
- Dat hij van de Kantonrechter reeds toestemming tot erkenning van de minderjarige heeft verkregen.

- Dat gedaagde sub a deze rechtshandeling tot erkenning heeft laten doen, met het oogmerk om de belangen van verzoeker als vader- verwekker te schaden, gezien zij wist dat de Kantonrechter toestemming aan hem zou verlenen om het kind te erkennen.
- Dat de handeling inbreuk maakt op het recht van verzoeker om zijn family life, die volgens artikel 17 AVRМ en art 23 IVBPR tussen vader en dochter bestaat, wettelijk te laten vastleggen.
- De rechtshandeling in gedrang komt met zijn recht om family life met zijn dochtertje, gezien de erkenner nu ook een omgangsregeling zou kunnen verzoeken met de minderjarige.

Na meerdere malen te zijn opgeroepen, heeft de moeder bij conclusie van antwoord als verweer gevoerd dat de verzoeker niet ontvankelijk moet worden verklaard op grond van het woonplaatsbeginsel. Volgens haar mist de rechter de beoordelingsbevoegdheid. De moeder geeft aan dat zij in april 2020 naar Nederland is vertrokken met de minderjarige. Ook is het kind in bezit van de Nederlandse Nationaliteit.

§ 3.4.1 Rapport van het BuFaZ inzake betwisting van de erkenning

Tijdens het geding heeft de rechter bij tussenbeschikking het BuFaZ om advies gevraagd. Het Bureau heeft als onderzoeksvraag voor haar rapport centraal gesteld de vraag of de vordering van de vader-verwekker in het belang is van de minderjarige. Er is een gesprek gevoerd met de vader-verwekker om te achterhalen wat de achterliggende gedachte van zijn vordering is. Met de moeder is er ook getracht een gesprek te voeren. Die heeft middels een email van haar advocaat aangegeven dat de Surinaamse rechter niet bevoegd is over de ingestelde vordering te oordelen. Het BuFaZ heeft aan de Kantonrechter als advies uitgebracht de erkenning te laten vernietigen. Het handelen van de moeder is volgens het BuFaZ, als moeder- voogdes juridisch correct, doch niet in het belang van de minderjarige. Vanaf de vader- verwekker de vordering voor de omgangsregeling heeft ingesteld, zijn er altijd obstakels geweest om deze regeling soepel te laten verlopen. De moeder handelt volgens het BuFaZ kennelijk in eigen belang, vooral omdat zij kort voor de uitspraak van de rechter het kind heeft laten erkennen. De erkenning door een doodvreemde, is een inbreuk op het recht op identiteit van de minderjarige en het behouden van de familieband met haar biologische vader op basis van art. 8 van het IVRK. Ook het BuFaZ

onderbouwt haar conclusie met art. 7 van het IVRK dat het kind recht heeft om beide ouders te kennen. Het advies van het BuFaZ om de erkenning te laten vernietigen is volgens mij dan ook terecht en correct onderbouwd. Uit de verschillende rechtszaken tussen de vader- verwekker en de moeder- voogdes, blijkt steeds dat er obstakels aan de kant van de moeder zijn die het moeilijk maakte dat vader en dochter een affectieve relatie konden voortzetten. Ondanks het BuFaZ meerdere malen heeft getracht om de communicatie tussen partijen te verbeteren, heeft dit nooit een positief resultaat opgeleverd. Ook de handeling van de moeder om zonder een onderhoud met de vader- verwekker een ingrijpend besluit voor haar dochtertje te nemen door haar te laten erkennen door een man met wie zij geen band heeft, lijkt sterk op de laatste mogelijkheid om de vader- verwekker te pesten. De zaak is nog op de rol bij de Kantonrechter. Het verweer bij exceptie welke de moeder heeft gevoerd over de niet-ontvankelijkheid van de Surinaamse rechter omdat zij naar Nederland zou zijn vertrokken met het kind, gaat niet op. Ingevolge art. 95 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, staat de zaak ter kennisneming van de kantonrechter van de eiser zijn werkelijk verblijf, indien de gedaagde geen verblijf heeft in Suriname. De Surinaamse rechter is in beginsel dus bevoegd te oordelen over de vordering.

§ 3.5 Gesprek met Surinaamse rechters

De overweging om de vader- verwekker de mogelijkheid te bieden om een gedane erkenning te laten vernietigen, wordt zoals behandeld in §3.3 strikt beoordeeld door de Hoge Raad, omdat volgens de Hoge Raad de vader-verwekker in eerste instantie de mogelijkheid heeft om het kind te erkennen. In de Surinaamse rechtspraak wordt er geen specifieke termijn gehanteerd voor de vader- verwekker om de erkenning van het door hem verwekte kind te betwisten in geval het kind niet door hem is erkend.⁵⁴ In vergelijking met het arrest van de Hoge Raad van HR 20 mei 2016, ECLI:NL:PHR:2016:442, biedt de Surinaamse rechtspraak ruimere mogelijkheden aan de vader-verwekker. Volgens rechter Lachitjaran moet de vader redelijk zijn in zijn vordering. Er moet een belang dienen om de erkenning te laten vernietigen. Wanneer de minderjarige een aantal jaren vertrouwd is geraakt in een gezin, een nauwe familieband heeft kunnen ontwikkelen met de erkenner en het gezin door deze handeling van de vader- verwekker verstoord dreigt te raken, kan deze vordering van de vader- verwekker niet als redelijk worden gezien. De rechter voert altijd

---

⁵⁴ Gesprek met rechter Lachitjaran en rechter Wijnhard.

een gesprek met de minderjarige als de leeftijd dit toelaat, om zo te kunnen achterhalen welke relatie het heeft met de vader-verwekker en de juridische vader. Als de omstandigheden van de zaak dusdanig zijn dat er geen redelijk belang dient dat het kind door een andere is erkent, moet de ruimte aan de vader- verwekker geboden worden om de minderjarige te erkennen. De belangen van alle betrokken partijen worden hierbij overwogen. Die van het kind zijn niet exact te definiëren. De reikwijdte kan zowel het emotionele, financiële als het maatschappelijke omvatten. Ook rechter Wijnhard erkent dat dit afhangt van de omstandigheden van de zaak. De betwisting van een erkenning vindt niet alleen plaats middels een specifiek verzoekschrift. Wanneer tijdens of bij aanvang van de rechtszaak voor vervangende toestemming van de erkenning via de Kantonrechter blijkt dat de moeder- voogdes de minderjarige in die tussentijd heeft laten erkennen door een andere man, kan de vader- verwekker mondeling zowel schriftelijk tijdens het proces de erkenning betwisten. Bij de toewijzing van vervangende toestemming, wordt tevens de gedane erkenning door de Kantonrechter vernietigd.⁵⁵

§ 3.5.1 Misbruik van bevoegdheid door de moeder- voogdes volgens de Surinaamse rechter

Op de vraag als het Kantongerecht nog de uitspraak van het Hof in 1965 over de moederlijke toestemming volgt, geeft rechter Lachitjaran aan dat de moeder in beginsel gehouden is de toestemming te geven en slechts in bijzondere gevallen mag weigeren. Het kind heeft namelijk recht op familierechterlijke betrekkingen met de vader-verwekker en een family life. Slechts wanneer het niet bevorderlijk is voor het kind kan de moeder deze toestemming weigeren. Heel vaak is het in emotioneel opzicht bevorderlijk voor de minderjarige om zowel het contact met de vader als de moeder te hebben. De vader- verwekker zal moeten aangeven waarom hij het kind wil erkennen. Wanneer de moeder op kennelijk onredelijke gronden haar toestemming weigert, kan dit soms zonder veel onderzoek worden beoordeeld. De vervangende toestemming wordt niet in alle gevallen direct toegewezen. De rechter probeert partijen nog voor de laatste maal op één lijn te brengen. De rechter stelt daarom een dag, tijd en de locatie vast wanneer partijen naar het CBB

---

⁵⁵ Gesprek met Mr. Wijnhard, 21 februari 2022.

moeten voor de erkenning. Als tijdens de eerstvolgende zitting blijkt dat de moeder-voogdes niet is verschenen, verleent de rechter vervangende toestemming.⁵⁶

Aan de andere kant is de moeder ook vrij om toestemming te geven aan een andere dan de vader-verwekker om het kind te erkennen. Noch de Kantonrechter, noch het CBB kunnen haar hiertoe verbieden. De vader-verwekker kan de erkenning betwisten en zal in sommige gevallen ook moeten bewijzen dat hij de verwekker is. De rechter kan een DNA-onderzoek gelasten wanneer de moeder aangeeft dat de verzoeker niet de verwekker is. Indien de moeder niet hieraan wil meewerken, wordt zij door de rechter veroordeeld om mee te werken aan het onderzoek. Veelal is het de vader-verwekker als verzoeker die voor de kosten zal opdraaien, omdat hij het bewijs wil leveren. De kosten worden ook door partijen gecompenseerd. Indien achteraf blijkt dat de vader-verwekker onnodig in de kosten is gejaagd door de moeder, kunnen de volledige kosten op de moeder verhaald worden.⁵⁷

Misbruik van gezag komt niet alleen voor bij de erkenning die de moeder laat doen door een andere man met als oogmerk de belangen van de vader-verwekker te schaden. Dit doet zich ook voor bij de uitvoering van de omgangsregeling. De Surinaamse rechters zijn de mening toegedaan dat uitvoering met de sterke arm en lijfswang vanwege de ingrijpende aard niet zondermeer kunnen worden toegewezen. Dit is ook het geval bij het betalen van een dwangsom. Volgens rechter Lachitjaran komt er een gat in de financiële positie van de moeder, die zeker ook het kind zal raken. Dit is daarom niet in belang van de minderjarige.

Een voor de vader-verwekker zeer frustrerend gebeuren is wanneer de moeder hardnekkig blijft volhouden dat zij het kind niet zal meegeven of aangeeft dat de minderjarige niet mee wil gaan. In sommige gevallen blijkt dat het laatste zich voordoet als de moeder-voogdes een negatief beeld bij het kind heeft geschapen over de vader-verwekker. Wanneer voor de rechter duidelijk is dat dit zich mogelijk afspeelt, wordt haar gewezen dat zij hiermee bewust de belangen van de minderjarige schaadt. Met andere woorden dat zij misbruik maakt van haar bevoegdheid. Op grond van art. 435 lid 1 sub 2 BW behoort misbruik van bevoegdheid tot één van de ontzettingsgronden. Overeenkomstig artikel 436 BW kan de ontzetting gevorderd worden op verzoek van de toeziende voogd, de voogd of van een der bloedverwanten of aangehuwden van de minderjarige tot de vierde graad ingesloten, van het Bureau voor Familierechtelijke Zaken of op de vordering van het

---

⁵⁶ Gesprek mr. Wijnhard, 21 februari 2022.

⁵⁷ Gesprek met mr. Lachitjaran, 17 februari 2022.

Openbaar Ministerie. De vader- verwekker behoort in beginsel niet tot één van de belanghebbenden genoemd in het artikel. Wanneer hij middels een DNA- test bewijst dat hij inderdaad de verwekker van het kind is of wanneer de moeder nimmer heeft betwist dat hij de vader- verwekker van het kind is, zou hij als bloedverwant dit verzoek kunnen doen. Daarnaast kan mijns inziens met een beroep op de regels van het Internationaalrecht ten aanzien van recht op family life en de rechten van het kind, net zoals bij de betwisting van een erkenning de mogelijkheid aan hem geboden worden als dit in het belang is van de minderjarige. Daarnaast kan het BuFaZ dit verzoek doen wanneer zij het nodig acht. De vader-verwekker kan dit niet aan het BuFAZ verzoeken, omdat zij als onafhankelijk orgaan optreedt. Het BuFaZ kan ook de ontheffing van gezag verzoeken op grond van art. 438a BW wanneer het belang der kinderen zich niet uit andere hoofde tegen de ontheffing verzet en zij de mening is toegedaan dat de moeder ongeschikt is haar plicht tot verzorging en opvoeding te vervullen. Ook kan zij op grond van art. 438d BW de ondertoezichtstelling verzoeken wanneer zij heeft geconstateerd dat de minderjarige vooral met de zedelijke ondergang wordt bedreigd. Als de moeder het kind niet positief kan beïnvloeden, moeten naar mijn mening haar opvoedende kwaliteiten in twijfel worden getrokken. Zo een verzoek heeft in mijn opvatting derhalve ook een kans van slagen. In de praktijk laat de moeder-voogdes het nooit zo ver komen. Uiteindelijk verleent zij haar medewerking wanneer zij doorheeft dat zij niet oneindig en zonder consequenties deze opstelling kan blijven vertonen.⁵⁸

§ 3.6 Executie van een in Suriname uitgesproken vonnis in Nederland

Voor de uitvoering van vreemde vonnissen in Nederland, komt de bevoegdheid van de rechter ter sprake. De bevoegdheid van de rechter is te bepalen naar verschillende maatstaven, te weten, volgens het Nederlands recht, de regels van de staat waarin de uitspraak is geweest en volgens de internationaal aanvaarde maatstaven.⁵⁹

Wanneer de Kantonrechter de erkenning in de zaak bekend onder A.R.no. 20-1345 heeft vernietigd, is de volgende procedure de ten uitvoer legging hiervan. De vader- verwekker moet twee vonnissen inschrijven, namelijk die van de vernietiging van de erkenning en die van de verkregen toestemming tot erkenning. De moeilijkheid is dat deze vonnissen in Nederland moeten

---

⁵⁸ Gesprek met mr. Wijnhard, 21 februari 2022.

⁵⁹ Verschuur 1995, p.51.

worden ingeschreven, waar de moeder met de minderjarige naartoe is vertrokken en de erkenning ook heeft plaatsgevonden. In beginsel kunnen vonnissen uit het buitenland in Nederland niet ten uitvoer worden gelegd, indien de uitvoerbaarheid van het vonnis niet krachtens een verdrag of uit de wet voortvloeit.⁶⁰ De Hoge Raad heeft 4 criteria vastgesteld bij de beantwoording van de vraag of een buitenlandse beslissing voor erkenning vatbaar is, namelijk:⁶¹

1. De bevoegdheid van de rechter die de beslissing heeft gegeven, berust op een bevoegdheidsgrond die naar internationale maatstaven algemeen aanvaardbaar is;
2. De buitenlandse beslissing is tot stand gekomen in een gerechtelijke procedure die voldoet aan de eisen van behoorlijke en met voldoende waarborgen omklede rechtspleging;
3. De erkenning van de buitenlandse beslissing is niet in strijd met de Nederlandse openbare orde;
4. De buitenlandse beslissing is niet onverenigbaar met een tussen dezelfde partijen gegeven beslissing van de Nederlandse rechter.

Tussen Suriname en Nederland is er op 27 augustus 1976 een verdrag getekend betreffende de wederzijdse erkenning en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke zaken.⁶² Ingevolge art.1 is het verdrag onder andere van toepassing op rechterlijke beslissingen in burgerlijke zaken, ongeacht de nationaliteit van partijen. Dit is voor de vader-verwekker dus een mogelijkheid die enorm veel geld zal kosten. Voor een soepel verloop van de tenuitvoerlegging zullen de vonnissen moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het vonnis is een uitspraak in burgerlijke zaak, ingevolge art. 1 lid 1 sub a van het verdrag. Beide vonnissen zullen aan deze voorwaarde moeten voldoen.
- Er staat geen gewoon rechtsmiddel meer open, ingevolge artikel 2 lid 1 sub a. Het eerste vonnis, A.R. no. 18-0890, is reeds in kracht van gewijsde gegaan. Bij de tweede uitspraak zal eerst moeten worden afgewacht om het vonnis van vernietiging van de erkenning ook in kracht van gewijsde te laten treden.
- De uitspraak is gedaan in het gerecht van een land waar de ten tijde van het aanhangig maken van de zaak de verweerder woonplaats had of heeft gehad, ingevolge art. 3. Voor de tenuitvoerlegging van het vonnis bekend onder A.R. no.18-0890 zal dit geen probleem

---

⁶⁰ Art. 431 Nederlandse Rv.

⁶¹ HR 26 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2838, Par.3.6.4.

⁶² Overeenkomst tussen Koninkrijk der Nederlanden en Republiek Suriname inzake Wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten in Burgerlijke zaken.

opleveren, omdat de woonplaats van de moeder-voogdes in Suriname was. Bij het vonnis inzake de vernietiging van de erkenning, zijn er twee verweerders, van wie de gedaagde sub b geen woonplaats in Suriname heeft gehad, althans niet in het geding is gebleken. Daarnaast beweert gedaagde sub a dat zij ten tijde van het aanhangig maken van de zaak reeds in Nederland woonachtig was. Indien haar woonplaats niet meer in Suriname was en haar werkelijk verblijfplaats, zoals zij beweert in Nederland, kan het vonnis op basis van dit verdrag niet ten uitvoer worden gelegd in Nederland.

- De uitspraak is niet onverenigbaar met de openbare orde, dit op basis van art. 4 van het verdrag.

De vader-verwekker zal in gemelde zaak het vonnis inzake de betwisting van de erkenning niet kunnen uitvoeren als het vonnis niet aan de art. 3 van het verdrag genoemde vereiste voldoet. Deze vader-verwekker zal in Nederland een nieuwe procedure moeten starten op grond van art. 431 lid 2 Nederlandse Rv. Indien het vonnis aan alle vereisten voldoet, wil dat zeggen dat ondanks een moeder-voogdes met de minderjarige naar Nederland vertrekt, er toch mogelijkheden zijn voor de vader-verwekker met betrekking tot het vestigen van een familierechterlijke band met het door hem verwekte kind. De vader-verwekker zal voor de tenuitvoerlegging van het vonnis rechterlijk verlof moeten aanvragen op grond van het Nederlands art. 985 Rv. De zaak zelf wordt niet aan een nieuw onderzoek onderworpen. Tot de kennisneming van het verzoek om verlening van het verlof zijn bevoegd de rechtbank van het arrondissement waar de wederpartij van de verzoeker woonplaats heeft en die van het arrondissement waar de tenuitvoerlegging wordt verlangd. Het verlof voor deze tenuitvoerlegging wordt bij verzoekschrift gevraagd.⁶³

§ 3.7 Tussenconclusie

Door de limitatieve groep belanghebbenden opgenomen in art. 205 boek 1 CBNW kan geconcludeerd worden dat het recht om een gedane erkenning te betwisten op basis van het feit dat de erkenner niet de verwekker van de minderjarige is, in beginsel niet aan de vader-verwekker toekomt. Op grond van art. 336 van het geldend BW kan iedere erkenning door iedere belanghebbende worden betwist. Volgens de criteria die de Hoge Raad heeft geformuleerd in HR

---

⁶³ Art 985- 988 Nederlandse Rechtsvordering.

12 november 2004, NJ 2005 no. 248, kan de vader- verwekker deze vordering pas instellen wanneer de moeder- voogdes misbruik van haar bevoegdheid heeft gemaakt. In haar arrest van HR 20 mei 2016, ECLI:NL:PHR:2016:442 vult de Hoge Raad aan dat de vader-verwekker drie maanden de tijd heeft om de vordering in stellen na de gedane erkenning. Dit om de situatie niet twijfelachtig te laten. De huidige Surinaamse wetgeving biedt de vader- verwekker een betere mogelijkheid voor zijn vordering. Er wordt geen specifieke termijn gehanteerd voor de betwisting van de erkenning. Uit het gesprek met rechter Lachitjaraan volgt dat er een redelijk belang moet zijn in de vordering van de vader- verwekker. De feiten, omstandigheden en belangen van alle betrokken partijen spelen een belangrijke rol om een weloverwogen besluit te nemen. Het BuFaZ concludeert in haar rapport inzake A.R. no. 20-1345 dat op basis van art.8 IVRK een minderjarige recht heeft op een band met zijn biologische vader en op grond van art. 7 IVRK dat het kind recht heeft om beide ouders te kennen. Het handelen van een moeder kan juridisch correct zijn, doch niet in het belang van de minderjarige. Het gevolg van misbruik van bevoegdheid bij de erkenning die de moeder laat doen door een andere dan de verwekker, is dat de vader-verwekker in de gelegenheid wordt gesteld om de gedane erkenning te betwisten. Uit het gesprek met rechter Wijnhard blijkt dat de betwisting zowel mondeling als schriftelijk kan plaatsvinden, wanneer tijdens de zitting over vervangende toestemming voor de erkenning blijkt dat de moeder- voogdes de minderjarige in de tussentijd heeft laten erkennen door een andere man. Indien de moeder-voogdes met de minderjarige is vertrokken naar Nederland, kan de vader- verwekker de verkregen toestemming tot erkenning op basis van het verdrag van 27 augustus 1976, in Nederland, ten uitvoer laten leggen. Hiervoor moet de vader verwekker conform het Nederlandse art. 985 Rv. verlof aanvragen. Echter zal het vonnis voor de vernietiging van de gedane erkenning door de moeder op basis van dit verdrag niet geëxecuteerd kunnen worden, als de moeder ten tijde van de erkenning haar werkelijk verblijf in Nederland had. Hierdoor komt de tenuitvoerlegging van het eerst genoemde vonnis in gedrang.

Conclusies

De onderzoeksvraag in de thesis is als volgt geformuleerd: Wat is de rechtspositie van de vader-verwekker die een omgangsregeling en familierechtelijke betrekkingen met het door hem verwekt kind wenst?

Op grond van de vorige hoofdstukken kan als antwoord op de gestelde vraag het volgende geconcludeerd worden: De rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen en uitvoeren van een omgangsregeling met het kind: De vader-verwekker heeft juridisch een beperkt aantal mogelijkheden met betrekking tot de uitvoering van een omgangsregeling die niet door onderling overleg tot stand is gekomen. Het verzoek van de vader-verwekker tot uitvoering van de omgangsregeling met de sterke arm, heeft slechts in extreme gevallen, waarbij de moeder keer op keer geen medewerking verleent voor de uitvoering van de omgangsregeling, een kans van slagen. De Kantonrechter heeft in het vonnis bekend onder A.R. no.20-2443 geoordeeld dat gelet op de traumatische effecten die uitvoering van een omgangsregeling met behulp van de sterke arm op de minderjarige met zich kunnen meebrengen, dit niet als middel ter uitvoering van de omgangsregeling kan worden toegewezen. Volgens rechter Lachitjaran is ook de uitvoering van de omgangsregeling op straffe van een dwangsom één die de minderjarige via de moeder- voogdes negatief zal treffen. Wanneer de moeder- voogdes tijdens het geding en bij de uitvoering van de omgangsregeling hardnekkig blijft volhouden dat zij het kind niet zal meegeven en bij het kind een negatief beeld schept over de vader- verwekker, maakt zij misbruik van haar bevoegdheid. Misbruik van bevoegdheid behoort op grond van art. 435 lid 1 sub 2 BW tot één van de ontzettingsgronden. Hij kan op grond van zijn biologische bloedverwantschap en de regels van Internationaal recht over zijn recht op family life en de fundamentele rechten van het kind dit verzoek indienen. Het BuFaZ kan op grond van art. 438a BW ontheffing uit het gezag verzoeken wanneer het belang der kinderen zich niet uit andere hoofde tegen de ontheffing verzet en het BuFaZ de mening is toegedaan dat de moeder ongeschikt is om haar plicht tot verzorging en opvoeding te vervullen en op grond van art. 438d BW de ondertoezichtstelling van de minderjarige wanneer het BuFaZ heeft geconstateerd dat de minderjarige geestelijk negatief wordt opgevoed en hierdoor met de zedelijke ondergang wordt bedreigd. Uit gesprek met rechter Wijnhard komt naar de voren dat de moeder uiteindelijk haar medewerking verleent, omdat deze opstelling niet zonder consequenties kan worden voortgezet.

De rechtspositie van de vader- verwekker bij het verkrijgen van toestemming tot de erkenning van het kind: Door de ongelijkwaardige juridische positie van de moeder- voogdes en de vader- verwekker heeft de vader- verwekker voor het vestigen van een familierechtelijke betrekking met het door hem verwekte kind toestemming van de moeder- voogdes nodig. Bij weigering op kennelijk onredelijke gronden wordt vervangende toestemming aan de vader- verwekker verleend door de Kantonrechter. De voorwaarde die wordt gehanteerd door de Hoge Raad en die de Kantonrechter heeft gehanteerd in haar vonnis bekend onder A.R. no. 18-0890 is dat er een afweging dient te worden gemaakt tussen de belangen van de vader- verwekker bij erkenning, die van de moeder- voogdes bij een ongestoorde verhouding met het kind en die van het kind zelf. De erkenning moet de belangen van de moeder- voogdes bij een ongestoorde verhouding met het kind of de belangen van het kind niet schaden. Ten tijde van het verzoek van de vader- verwekker hoeft er geen family life te bestaan tussen de vader verwekker en de minderjarige. De uitoefening van gezamenlijk voogdij is op grond van het huidige BW na de erkenning niet mogelijk. Deze positieve ontwikkeling wordt vanaf de inwerkingtreding van het Concept Nieuw Burgerlijk wetboek mogelijk gemaakt. Wanneer de moeder- voogdes gedurende of kort na de rechtszaak voor vervangende toestemming het kind heeft laat erkennen door een andere dan de vader- verwekker, kan de vader- verwekker mondeling of schriftelijk tijdens of na verloop van deze zitting middels een verzoekschrift aan de Kantonrechter de gedane erkenning betwisten.

De rechtspositie van de vader- verwekker bij de betwisting van de erkenning: De vader- verwekker staat in tegenstelling tot de criteria van de Hoge Raad in een betere juridische positie bij de vordering van betwisting erkenning in Suriname. Volgens de criteria van de Hoge Raad kan de vader- verwekker deze vordering alleen instellen wanneer de moeder- voogdes misbruik van haar bevoegdheid heeft gemaakt. Hij heeft hiervoor drie maanden na de gedane erkenning de gelegenheid. In Suriname wordt er geen specifiek termijn gehanteerd voor de betwisting van de erkenning. Uit het gesprek met rechter Lachitjaraan volgt dat er een redelijk belang moet dienen in de vordering van de vader. De feiten, omstandigheden en belangen van alle betrokken partijen spelen een belangrijke rol. Voor zowel de Hoge Raad als de Surinaamse rechtspraak is een voorwaarde dat de verzoeker de verwekker is van het biologisch kind. Op grond van het verdrag van 27 augustus 1976, een verdrag getekend betreffende de wederzijdse erkenning en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke zaken tussen Suriname en Nederland kan een vader- verwekker zijn verkregen toestemming tot de erkenning en

de vernietiging van de gedane erkenning door de moeder-voogdes ten uitvoer leggen in Nederland, mits er geen gewoon rechtsmiddel open staat, de verweerder ten tijde van het aanhangig maken van de zaak zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in Suriname heeft of heeft gehad en de uitspraak niet onverenigbaar is met de openbare orde. Conform het Nederlandse art. 985 Rv moet de vader-verwekker eerst verlof aanvragen.

De rechtspositie van de vader-verwekker is over het algemeen zwak, omdat de vader-verwekker door de ongelijkwaardige juridische positie met de moeder-voogdes veel obstakels kan ondervinden om een omgangsregeling op gang te houden en een familieband met het door hem verwekt kind te vestigen. Ondanks er altijd een juridische mogelijkheid is die het recht hem biedt, kan de vader-verwekker dit recht pas verkrijgen door tussenkomst van de rechter. Deze procedures kosten in de praktijk veel tijd, geld en energie.

Aanbevelingen

Uit het onderzoek van deze thesis is gebleken dat de vader-verwekker veel obstakels kan ondervinden bij het onderhouden van de omgangsregeling, het proces om toestemming tot erkenning te krijgen en bij de betwisting van de erkenning. Dit vindt vooral plaats, omdat de vader-verwekker juridisch in een minder sterke positie staat in tegenstelling tot de moeder van het kind. Concreet wordt als voorstel daarom het volgende aanbevolen:

- **Versterking en digitalisering van de instituten CBB en het Kantongerecht:** Bij het proces tot het verkrijgen van toestemming tot erkenning zou een directe samenwerking tussen het Kantongerecht en het CBB kunnen bijdragen aan het verminderen van obstakels. Wanneer het proces tot het verkrijgen van toestemming tot erkenning is ingediend bij het Kantongerecht, moet vanuit dit instituut direct een melding worden gemaakt, zodat het CBB dit kan aantekenen. Het zal op dat moment onmogelijk moeten zijn voor de moeder voogdes om het kind door een andere dan de indiener te laten erkennen totdat er een uitspraak door de rechter is gedaan. Deze regeling is zowel in het belang van de vader-verwekker als die van het kind. Het kind wordt op deze manier door de wetgever beschermt omdat zij voorkomt dat de minderjarige door een andere dan degene van wie zij biologisch afstamt wordt erkent. Daarnaast voorkomt de wetgever ook dat de moedervoogdes misbruik van haar positie maakt om het de vader- verwekker in het proces moeilijker te maken. De vader- verwekker wordt op zijn beurt beschermd, doordat hij na het verkrijgen van toestemming, niet opnieuw een zaak hoeft te starten om een eventuele erkenning die de moeder in die periode heeft gedaan te laten vernietigen.
- **Aanname van het Concept Nieuw Burgerlijk Wetboek:**
De moeder- voogdes oefent vanaf de geboorte van haar minderjarige het voogdijschap over haar kind uit, omdat vaststaat dat zij de moeder is. Wanneer de vader- verwekker toestemming heeft verkregen van de Kantonrechter om het kind te erkennen zou ook hij de mogelijkheid moeten krijgen om het voogdijschap (in het CNBW het gezag genoemd) over het kind uit te oefenen. Uiteraard moet dit in het verzoekschrift worden opgenomen en moet deze regeling ook in de wetgeving worden opgenomen. De regeling is wenselijk, omdat het discriminatie naar de man toe zou zijn, als hij, nadat het vaderschap middels erkenning komt vast te staan, nog steeds in een ongelijkwaardige positie ten opzichte van

de moeder staat. Deze regeling komt in afdeling 2 van titel 14 van het CNBW aan de orde. Hoe langer de regelingen in het huidige BW in stand blijven, hoe langer discriminatie van de man na vaststelling van zijn vaderschap wordt gehandhaafd. Gezamenlijk gezag betekent voor de vader- verwekker dat de moeder voogdes verplicht is om alle beslissingen met betrekking tot het kind, in overeenstemming met hem te nemen.

- **Verplichte mediationessies bij de uitvoering van de omgangsregeling:**

Als de ouders niet onderling, noch door tussenkomst van het BuFaZ erin slagen om een omgangsregeling overeen te komen die zij zullen naleven, moeten zij juridisch verplicht zijn mediation sessies bij te wonen. De mediator kan de ouders tijdens deze sessies op hun verantwoordelijkheid wijzen voor het belang van een goede regeling en de positieve effecten voor de minderjarige.⁶⁴ Bij de mediationssessies is het doel vooral ook beide ouders tot bedaren te brengen en conflicten te vermijden. De kosten voor de mediation sessies moeten voor de minder draagkrachtige ouders kunnen worden kwijtgescholden.

---

⁶⁴ Van der Lans 2015, p.286-289.

Bronvermelding

Literatuur

Asser 1978

C. Asser, *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht: Personen –en familirecht*. Zwolle: W.E.J.Tjjeenk Willink 1987

Koens & Vonken 2008

M.J.C.Koens & A.P.M.J.Vonken, *Personen –en familierecht: Tekst & Commentaar*. Deventer: Kluwer 2008

Pitlo e.a. 2008

A.Pitlo, *Het Nederlands Burgerlijk Recht: Personen –en Familierecht*. Deventer: Kluwer 2008

Veira 2009

M.A.Veira, *Onderweg naar een nieuw Burgerlijk Wetboek: Verzamelde artikelen over het Surinaams Familierecht 1997-2008*. Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2009

Van der Lans 2015

Tomassen van der Lans, *Het verplichte ouderschapsplan: Regeling en werking*. Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015

Verschuur 1995

R. Ch. Verschuur, *Vrij verkeer van vonnissen. Erkennung en tenuitvoerlegging van buitenlandse rechterlijke beslissingen op het terrein van het vermogensrecht in Nederland*, Deventer: Kluwer 1995.

Wortmann 2015

S.F.M. Wortmann, *Compendium van het personen –en familierecht*. Deventer: Kluwer 2015

Wet- en Regelgeving

Surinaams Burgerlijk Wetboek, G.B. 1860 no.4, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2004 no.25

Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 100

Grondwet van de Republiek Suriname S.B. 1992 no.38.

Concept Nieuw Burgerlijk Wetboek

Wet op de nationaliteit en het ingezetenschap, S.B. 1975 no.4, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2014 no. 121

Staatsbesluit 1983 no. 127, Taken en Bevoegdheden Voogdijraad

Nederlands Burgerlijk Rechtsvordering

Scripties en verslagen

Kamp Isabella

I.Kamp, *betwisting van de vaderlijke erkenning*, Onder wetenschappelijke begeleiding van Prof. Dr. Patrick Senaeve en Mevr. Tine Vercruysse

Khedoe 2014

S.Khedoe, *Het recht van ouders op gezag over en omgang met hun kinderen*, Anton de Kom Universiteit van Suriname 2014,(thesis ter verkrijging van de graad Master of Laws)

Sedney 2018

S.Sedney, *Enkele aspecten van erkenning van het natuurlijk kind en aantasting hiervan*, Anton de Kom Universiteit van Suriname 2019(thesis ter verkrijging van de graad Bachelor of Laws)

Van der Hoeven-Oud en Moltmaker 1989

J.M.T. Van der Hoeven-Oud en J.K. Moltmaker, *Het Afstammingsrecht in Nederland*, preadvies 1989 voor de Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland

Van Tholl 2014

S. Van Tholl, *de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap*, Anton de Kom Universiteit van Suriname 2014 (thesis ter verkrijging van de graad Bachelor of Laws)

De Boer, SJB 2012 no. 1

J. de Boer, 'Noot onder kantongerecht 23 augustus 2011, Ar 02026', SJB 2012 no.1

NJB 2003

NJB 5 september 2003 afl. 31

Vonnissen en rechtszaken

Beschikking d.d. 22 juli 2019; A.R. no. 18-0890

Ktr. 22 mrt 1965, SJB 1965 no. 42

Ktr. 17 mrt 2020, A.R. no. 17-0086

Vonnis d.d. 7 mei 2020; A.R. no. 20-1107

Vonnis d.d., 29 april 202; A.R. no. 20-1363

Rechtszaak bekend onder A.R. no. 20-1345

Vonnis d.d 29 oktober 2020; A.R. no. 20-2443

HvJ, Civiele Kamer, 23 juli 1965, SJB 1965 no. 43

Jurisprudentie

HR 16 februari 2001, [ECLI:NL:HR:2001:AB0032](#)

HR 12 november 2004, [ECLI:NL:PHR:2004:AQ7386](#)

HR 12 november 2004, NJ 2005 no. 248

HR 10 november 1989, NJ 1990 no. 450

HR 2 november 2012, [ECLI:NL:HR:2012:BX5798](#)

HR 16 februari 2001, NJ 2001 no. 571

HR 20 mei 2016, ECLI:NL:PHR:2016:442, m.nt. F.F. Langemeijer, 2.6

HR 26 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2838

Verdragen

Internationaal Verdrag inzake Burger en Politieke Rechten, 19 december 1966 Internationaal

Inter Amerikaans verdrag voor de Rechten van de Mens, 22 november 1969

Verdrag Inzake de Rechten van het Kind, 20 november 1989

Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Republiek Suriname inzake wederzijdse erkenning en Tenuitvoerlegging van rechterlijke Beslissingen en Authentieke Akten in Burgerlijke Zaken, Den Haag, 27 augustus 1976, bekrachtigd bij S.B. 2021 no. 45

Links

Juridischwoordenboek.nl'introeping van staat'

Gesprekken

Vraaggesprek met mevr. Holwijn, waarnemend hoofd BuFaZ, 28 september 2021

Vraaggesprek met mevr. Mr. Ingrid Lachitjaran, Rechter bij het Hof van Justitie, 17 februari 2022

Vraaggesprek met mevr. Mr. Sieglie Wijnhard, Lid van het Hof van Justitie, (coördinator unit familie) 21 februari 2022

Bijlage 1 beschikking A. R. no. 18-0890

A.R. No. 18-0890

GRIFFIE DER KANTONGERECHTEN

wonende aan de _____ te Paramaribo, voor wie als gemachtigde optreedt, mr. R.D. Zweevel, advocaat,

verzoeker

tegen

in de hoedanigheid van moeder - voogdes van de minderjarige, wonende aan de _____ te Paramaribo, voor wie als gemachtigde optreedt, mr. D. Peterhof, advocaat,

gerekestreerde

De Kantonrechter spreekt in deze zaak, in naam van de Republiek, de navolgende beschikking uit:

Wij, Kantonrechter in het Eerste Kanton;

Gezien de stukken;

Gelezen het rapport van het Bureau voor Familierechtelijke Zaken d.d. 15 mei 2019.

Ten aanzien van de feiten:

Verzoeker heeft bij inleidend rekest op dezer plaatse als ingelast te beschouwen gronden verzocht om hem toe te staan over te gaan tot erkenning van de minderjarige _____, geboren op _____ te Paramaribo, uit _____ als haar natuurlijk kind.

Ten dage voor het verhoor ter terechtzitting met gesloten deuren bepaald zijn verschenen de verzoeker, gerekestreerde en hun gemachtigden.

De inhoud van de processen-verbaal dier terechtzitting dient hier als ingelast te worden beschouwd.

Wij hebben hierna in deze zaak beschikking gegeven.

De beoordeling

Overwegende, dat de vader heeft gevorderd dat aan hem toestemming wordt verleend om over te gaan tot de erkenning van de minderjarige _____

Overwegende, dat de vader heeft gesteld dat de moeder op kennelijk onredelijke gronden weigert haar toestemming te verlenen tot het erkennen van de minderjarige _____

_____ Dat de minderjarige recht heeft op het doen vestigen van _____

Overwegende, dat moeder, zakelijk weergegeven, heeft aangevoerd dat vader door de erkenning slechts controle wil uitoefenen over haar gezag, omdat door de erkenning zij toestemming nodig zou hebben van vader, voor elke handeling die zou moeten worden verricht ten aanzien van de minderjarige. Dat de communicatie tussen hen slecht is en zij niet afhankelijk van hem wil zijn. Moeder noemt ondermeer, de toestemming van vader die nodig zou zijn om te vertrekken naar het buitenland en de toestemming die vereist zou zijn bij een eventuele medische ingreep. Dit alles veroorzaakt bij haar een gevoel van onveiligheid, stress en onrust hetgeen zijn weerslag heeft op de minderjarige. Dat moeder concreet als incident voor de door haar gestelde controle aangeeft, dat vader de minderjarige heeft bezocht bij de crèche zonder haar toestemming en haar heeft aangegeven dat hij daartoe gerechtigd is.

Overwegende, dat het vaste rechtspraak is dat bij het verlenen door de kantonrechter tot vervangende toestemming een afweging dient te worden gemaakt van de belangen van vader bij erkenning en van de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind, en het belang van het kind bij de erkenning.

Overwegende, dat mede gelet op de inhoud van het rapport van Bufaz niet is gebleken van de door moeder gestelde controle die de vader na de erkenning zou wensen uit te oefenen op het gezag; daargelaten het feit dat moeder van rechtswege de voogdij uitoefent over de minderjarige. Dat de inhoud van de voogdij is, de minderjarige op te voeden, te verzorgen, en het te vertegenwoordigen bij alle burgerrechtelijke handelingen tot de meerderjarigheid en het dus een misvatting is dat moeder na de erkenning bij elke handeling toestemming van de vader-erkenner nodig zou hebben.

Overwegende, dat uit het onderzoek niet is gebleken dat objectief gezien, het door moeder gestelde gevoel van onrust, onveiligheid en stress hun oorzaak vinden in het verzoek van vader, omdat dit slechts wordt aangemerkt als een gezond verlangen om een affectieve band te hebben met zijn kind en tussen hen familierechtelijke betrekking te doen vestigen; dat zowel vader als de minderjarige daar recht en belang bij hebben.

Overwegende, dat de omgangsregeling zoals vastgesteld door de kantonrechter in een ander proces, wordt nageleefd door partijen en dat hiermede het belang van de minderjarige wordt gediend. Dat zowel vader als moeder het belang van goed communiceren dienen in te zien.

Overwegende, dat op grond van al hetgeen hiervoor is overwogen moeder op kennelijk onredelijke gronden haar toestemming tot het erkennen van de minderjarige door vader weigert, zodat het verzoek zal worden toegewezen.

Beschikkende:

Verleent toestemming aan de vader _____, om te erkennen
als zijn natuurlijk kind, de minderjarige, _____ geboren op
te Paramaribo, folionummer 3362, als natuurlijk kind uit

Aldus gegeven en in het openbaar uitgesproken ter terechtzitting van maandag 22 juli 2019 door de kantonrechter in het Eerste Kanton te Paramaribo, mr. S.S.S. Wijnhard, in tegenwoordigheid van de fungerend - griffier, dhr. A.M. Jhagroe LLM.

Arno. 201107

Kantonrechter in Kort geding

A.R. no. 201107
7 mei 2020

Vonnis in de zaak van

....., wonende aan de ..... te Paramaribo,
gemachtigde: mr. M. Dubois, advocaat,
eiseres in kort geding,
hierna te noemen: "de moeder",

tegen

....., wonende aan de ..... te
Paramaribo,
gemachtigde: mr. R. Zweevel, advocaat,
gedaagde in kort geding,
hierna te noemen: "de vader".

1. Het proces verloop:

1.1. Dit blijkt uit de volgende processtukken:

- het verzoekschrift, met producties, dat op 7 april 2020 ter griffie der kantongerechten is ingediend,
- de conclusie van eis d.d. 15 april 2020;
- de conclusie van antwoord, met producties,
- de conclusie van repliek, met productie,
- de conclusie van dupliek.

1.2. De uitspraak van het vonnis in kort geding is bepaald op heden.

2. De feiten

2.1. Partijen hebben in 2014 en 2015 een liefdesrelatie gehad uit welke relatie een dochter is geboren op 23 september 2015, hierna te noemen de minderjarige. De moeder is de voogdes over de minderjarige.

2.2. Tussen de moeder en de vader zijn circa vier maanden na de geboorte van de minderjarige spanningen ontstaan als gevolg waarvan over de bezoeksregeling meningsverschillen ontstonden.

2.3. De vader heeft in 2017 een vordering ingediend voor het vaststellen van een bezoeksregeling door de familierechter.

2.4. Nadat de familierechter onderzoek heeft laten doen door het Bufaz en de psycholoog is bij beschikking van 26 februari 2020 een bezoeksregeling vastgesteld.

2.5. De beschikking is bij exploit van 25 maart 2020 aan de moeder betekend.

2.6. Tegen de beschikking heeft de moeder hoger beroep aangetekend.

2.7. De vader heeft de minderjarige op 28 maart 2020 opgehaald. De vader heeft aan de moeder doorgegeven dat hij de minderjarige niet op 29 maart zal terugbrengen doch dat de minderjarige voor de helft van de Paasvakantie bij hem zal verblijven.

3. De vordering en de grondslag daarvan

3.1 De vordering

De moeder vordert, kort gezegd, dat de kantonrechter, bij vonnis in kort geding, uitvoerbaar bij voorraad:

primair:

- opschort de beschikking van de kantonrechter in de zaak bekend onder arno. 170086 totdat in hoger beroep daaromtrent zal zijn beslist;

subsidiar:

- opschort de beschikking van de kantonrechter in de zaak bekend onder arno. 170086 totdat over de wijziging daarvan zal zijn beslist;

primair en subsidiar:

- gedaagde veroordeelt in de proceskosten.

3.2 De grondslag

De moeder voert als grondslag onder andere het volgende aan:

1. De minderjarige lijdt blijkens het door de moeder overgelegd psychologisch rapport aan separatie angst, welke angst, indien daar niet juist mee wordt omgegaan, kan omslaan in een stoornis; de kantonrechter is er ten onrechte vanuit gegaan dat door de loop van het proces de separatie angst is overgegaan; de kantonrechter is geheel voorbij gegaan aan hetgeen de deskundige in het rapport heeft gesteld; om die reden is de moeder in hoger beroep gegaan tegen de beschikking; door het rapport niet mee te nemen bij haar beslissing heeft de kantonrechter in strijd gehandeld met artikel 3 lid 1 van het Kinderrechtenverdrag, welk verdrag voorschrijft dat bij een rechterlijke beslissing altijd het belang van de minderjarige het zwaarst moet wegen.
2. De vader heeft op 28 maart 2020 de minderjarige opgehaald en zou haar de volgende dag op 29 maart weer terugbrengen; de vader heeft haar echter niet op het afgesproken tijdstip teruggebracht; hij stelde zich de volgende dag op het standpunt dat hij de minderjarige niet zou terugbrengen omdat de paasvakantie was ingegaan waardoor de minderjarige de helft van de vakantie bij hem zou moeten verblijven; zij heeft de minderjarige daarna tijdens een video call gesproken en tijdens dat gesprek vroeg de minderjarige de moeder huilend om haar op te halen; de vader heeft toen de verbinding verbroken en geen contact meer met de moeder gehad; de moeder probeerde tevergeefs om contact met de vader te maken en heeft toen de onderhavige vordering ingediend; de moeder heeft aangevoerd dat dit gedrag van de vader negatieve gevolgen kan hebben nu de minderjarige aan separatie angst lijdt; de vader heeft bij zijn handelen geen rekening gehouden met het belang van de minderjarige.
3. De uitvoering van de omgangsregeling zal op grond van het voorgaande onder de hiervoor genoemde omstandigheden blijvende negatieve gevolgen voor de minderjarige met zich meebrengen waardoor de uitvoering moet worden gestaakt.

4. Het verweer

De vader heeft verweer gevoerd op welk verweer de kantonrechter, voor zover van belang, hierna terugkomt.

5. De Beoordeling

5.1 De vader heeft als verweer onder andere het volgende aangevoerd: 1. dat de kantonrechter die de bezoeksregeling heeft vastgesteld zich geheel heeft laten leiden door het onderzoek dat gedaan is door de benoemde deskundige; het is dus niet juist dat de kantonrechter geheel voorbij is gegaan aan hetgeen de deskundige heeft gerapporteerd; de kantonrechter heeft naar aanleiding van het rapport van de deskundige eerst een voorlopige bezoeksregeling van twee uur per week vastgesteld, met evaluatie momenten, welke regeling ruim een jaar heeft geduurd hierna heeft de kantonrechter na rapportage van de deskundige weer een voorlopige bezoeksregeling vastgesteld van acht uur per weekend, deze regeling is ruim zes maanden aangehouden voordat de definitieve regeling is vastgesteld; 2. dat de minderjarige juist positief op de vader reageerde; de vader legt ter adstructie van dat gestelde een cd over waarop video beelden staan van de bezoeksmomenten; 3. dat het juist de moeder is die steeds redenen opwerpt om het contact tussen de vader en de minderjarige te frustreren; als gevolg daarvan

heeft de kantonrechter zelfs in november 2019 de bezoeksregeling opgeschort om nader onderzoek te doen; na de opschorting is rapportage van Bufaz uitgebracht waarna de kantonrechter heeft geoordeeld dat het in het belang van de minderjarige was dat de omgangsregeling wordt vastgesteld; 4. dat de vader conform de beschikking de minderjarige de helft van de vakantie bij zich wilde houden in maart 2020; dat hij daarbij had aangegeven dat hij de minderjarige terug zou brengen indien zij naar haar moeder zou vragen; dat de moeder echter, toen zij met de minderjarige sprak op haar gemoedstoestand begon te werken door huilend aan de minderjarige te zeggen dat zij het kind erg mist en haar zal komen halen; dat om die reden het gesprek door de vader is verbroken omdat de houding van de moeder in het geheel niet stimulerend was voor het slagen van de bezoeksregeling; dat het niet juist is dat de minderjarige huilend vroeg om gehaald te worden; dat het dus niet juist is dat de vader gedrag heeft vertoond dat negatieve gevolgen kan hebben voor de minderjarige.

5.2 De moeder heeft bij bij repliek een cd overgelegd met daarop video beelden van de minderjarige waarop te zien is dat de minderjarige niet mee wil met de vader. Zij heeft bij repliek aangevoerd dat zij bij haar grondslag blijft en dat uit de videobeelden blijkt dat de bezoeksregeling negatieve gevolgen heeft voor de minderjarige. Zij blijft dan ook bij haar vordering dat de beschikking wordt geschorst totdat in hoger beroep is beslist of totdat de beschikking is gewijzigd.

5.3 De kantonrechter overweegt dat volgens de heersende rechtsopvatting, onder andere neergelegd in de uitspraak van de Hoge Raad van 22 april 1983, de rechter slechts de schorsing of staking van de tenuitvoerlegging van een beslissing waartegen een rechtsmiddel is aangewend, kan bevelen indien de te executeren beslissing:

- klaarblijkelijk op een juridische of feitelijke misslag berust (een apert onjuist vonnis is) of
- indien de uitvoering op grond van na het vonnis voorgevallen of aan het licht gekomen feiten (nova) klaarblijkelijk aan de zijde van de geëxecuteerde een noodtoestand zal doen ontstaan; waardoor een onverwijld tenuitvoerlegging niet kan worden aanvaard.

5.4 De kantonrechter overweegt dat de casus in dit geding thans getoetst zal moeten worden aan de criteria hierboven vermeld, na welke toetsing, indien van één der criteria sprake is, naar heersende rechtsopvatting schorsing of het verbod zou mogen volgen, en indien er geen sprake van één der criteria is, naar heersende rechtsopvatting, afwijzing van het gevorderde zal moeten volgen.

5.5 De kantonrechter overweegt voorts dat de bedoeling van deze criteria geen andere kan zijn dan te voorkomen dat een partij die het niet eens is met een uitspraak, in kort geding opkomt tegen die uitspraak, waardoor als een "verkapt appél" of een "verkapt verzet" het geschil opnieuw wordt beoordeeld door de kort geding rechter, hetgeen zou neerkomen op een inbreuk op het gesloten systeem der rechtsmiddelen dat ons rechtssysteem kent.

5.6 De kantonrechter overweegt dat bij zaken die minderjarigen betreffen als nova ook moeten worden aangemerkt omstandigheden die ertoe leiden dat het belang van de minderjarige vraagt dat een voorziening wordt getroffen, immers, in zaken betreffende minderjarigen moet het belang van de minderjarige altijd het zwaarst wegen. In casu zou daarom moeten worden nagegaan of het van zodanige nieuwe omstandigheden (nova) is gebleken dat het belang van de minderjarige vraagt dat de bezoeksregeling wordt gestaakt.

5.7 De kantonrechter zal op grond van het voorgaande de door de moeder aangevoerde grondslag toetsen aan de criteria, zoals genoemd onder 5.3.

5.8 In casu beroept de moeder zich op de omstandigheid dat de kantonrechter geheel voorbij is gegaan aan het rapport van de deskundige en dat voortzetting van de bezoeksregeling zal leiden tot negatieve gevolgen bij de minderjarige. Die eerste grond zou kunnen worden begrepen als een aperte misslag, namelijk het voorbij gaan aan een rapport van de deskundige. Ook zou het tweede deel van de grondslag kunnen worden begrepen als een novum dat na de beslissing aan het licht is gekomen, namelijk de stelling van de moeder, dat na de beslissing de minderjarige aangaf niet mee te willen gaan met de vader.

5.9 De vader heeft tegen de eerste grond aangevoerd dat de kantonrechter niet voorbij is gegaan aan het rapport van de deskundige.

5.10 De kantonrechter overweegt met betrekking tot dat deel van de grondslag dat uit de door de vader overgelegde producties en zijn verweer blijkt dat de kantonrechter de deskundige heeft benoemd en dat de deskundige in 2018 en 2019 rapportages heeft uitgebracht. Uit de tussenbeschikking van 26 juni 2019 en de beschikking van 26 februari 2020 wordt aannemelijk dat de kantonrechter de rapportages van de deskundige wel heeft meegenomen bij de vaststelling van de voorlopige bezoekenregelingen en de definitieve bezoekenregeling.

5.11 Naar het oordeel van de kantonrechter is niet aannemelijk geworden dat de familierechter bij het vaststellen van de definitieve omgangsregeling voorbij is gegaan aan hetgeen in het rapport van de deskundige is opgenomen. Daardoor is niet aannemelijk geworden dat er sprake is van een aperte misslag.

5.12 De moeder voert in het tweede deel van de grondslag aan dat het is gebleken dat de bezoekenregeling tot negatieve gevolgen zal leiden voor de minderjarige. Zij heeft videobeelden overgelegd waaruit dat ook zou blijken. Daardoor brengt het belang van de minderjarige met zich mee dat er een voorziening moet worden getroffen, zo stelt zij.

5.13 De kantonrechter overweegt dat uit de videobeelden blijkt dat de minderjarige op een bezoeken dag niet mee wil met de vader nog niet met zich mee dat de bezoekenregeling geschorst dient te worden. Ook leidt dat niet zondermeer tot de conclusie dat de bezoekenregeling niet in het belang is van de minderjarige. Immers, indien een minderjarige aangeeft iets niet te willen, wil dat nog niet zeggen dat datgene niet in het belang is van de minderjarige. De kantonrechter overweegt dat in de rechtzaak bij de familierechter diepgaand onderzoek is gedaan naar het belang van de minderjarige, met name omdat het contact tussen de vader en de minderjarige moest worden hersteld. Ook is aandacht besteedt aan het feit dat de communicatie tussen de moeder en de vader stroef verliep, hetgeen ook invloed heeft op hoe de minderjarige de omgang met de vader ervaart. Echter is na het onderzoek bij de familierechter, welk onderzoek heeft geduurd van 2017 tot de beslissing in februari 2020, waarbij zowel een psycholoog als het Bureau voor de Mediation aan de familierechter hebben gerapporteerd, door de familierechter geoordeeld dat de omgangsregeling in het belang is van de minderjarige. Door de moeder zijn geen gronden of nova aangevoerd die tot de slotsom zouden moeten leiden dat daar verandering in is gekomen. Ook dat deel van de grondslag is daarom niet aannemelijk geworden.

5.14 De kantonrechter overweegt ten overvloede dat, indien een minderjarige op een bezoeken dag niet mee wil met de vader, de moeder en de vader samen de minderjarige op positieve wijze moeten bewegen om mee te gaan met de vader, nu uit het onderzoek bij de familierechter reeds is komen vast te staan dat een omgangsregeling met de vader in het belang is van de minderjarige. De ouders zullen tezamen moeten nagaan op welke wijze de minderjarige te stimuleren is om met de vader mee te gaan voor de bezoekenregeling.

5.15 De kantonrechter overweegt dat de weg die de ouders zullen moeten volgen de weg is van overleg, de weg van het positief stimuleren van de minderjarige en eventueel de bemiddeling inroepen van het Bureau Familierechtelijke zaken die ambtenaren ter beschikking heeft die eventuele aandachtspunten bij bezoekenregelingen deskundig begeleiden, wanneer het de ouders niet lukt om de bezoekenregeling uit te voeren.

5.16 Nu de grondslag niet aannemelijk is geworden zal het gevorderde worden geweigerd en zal de moeder worden veroordeeld in de proceskosten.

Amo. 201107

6. De beslissing

6.1 Weigert de gevraagde voorzieningen;

6.2 Veroordeelt de moeder in de proceskosten aan de zijde van de vader gevallen en tot aan deze uitspraak begroot op nihil.

Aldus gewezen en uitgesproken door mr. A.C. Johans, kantonrechter in kort geding, ter openbare terechtzitting van het kantongerecht in het eerste kanton te Paramaribo van donderdag 7 mei 2020, in tegenwoordigheid van de griffier.

Wg J. pinas

Mr. A. C. Johans

**PARTIJEN IN KORT GEDING ZIJN NOCH IN PERSOON
NOCH BIJ GEMACHTIGDE BIJ DE UITSPRAAK TER
TERECHTZITTING VERSCHENEN.**

Voor eenkluisd afschrift

De Griffier,

[Handwritten signature]

Mr. S. K. Simons
substituut griffier.

Bijlage 3 vonnis A.R. no. 20-1363

KANTONGERECHT IN HET EERSTE KANTON

A.R. No. 20-1363
29 april 2021

Vonnis in kort geding in de zaak van:

wonend te Paramaribo,
eiser,
gemachtigde: mr. R.J. Zweevel, advocaat,

tegen

wonend te Paramaribo,
gedaagde,
gemachtigde: mr. M. Dubois, advocaat.

1. Het procesverloop

- 1.1 Dit blijkt uit de volgende processtukken en –handelingen:
- het inleidend verzoekschrift dat met de producties op 22 mei 2020 op de Griffie der Kantongerechten is ingediend en de conclusie tot aanvulling verzoekschrift d.d. 28 mei 2020;
  - het gesprek in Raadkamer met de gemachtigde van eiser op 24 juli 2020, waarna gedaagde is opgeroepen door aanplakking van een afschrift van het oproepexploot, ter hand stelling van een afschrift aan de Procureur-Generaal en plaatsing in het te Paramaribo verschijnend Advertentieblad van de Republiek Suriname;
  - de conclusie van eis die mondeling is genomen op 28 mei 2020;
  - de conclusies van antwoord, repliek en dupliek.

- 1.2 De uitspraak van het vonnis is bepaald op heden.

2. De feiten

De kantonrechter neemt de volgende, door partijen niet betwiste feiten, als vaststaand aan.

- 2.1 Bij uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beschikking van 26 februari 2020 heeft de kantonrechter in het eerste kanton bepaald dat:
- het kind op zaterdag bij de vader-verwekker, zal verblijven om de ene zaterdag van 12.00 uur v.m. tot 20.00 uur n.m. en de daaropvolgende zaterdag om 12.00 uur v.m. tot en met zondag 16.00 uur n.m. en voorts de helft van de schoolvakanties en de feestdagen;
  - de vader-verwekker het kind zal afhalen en terugbrengen naar de moeder, mevr. en gelast dat indien de moeder niet meewerkt aan de vastgestelde omgangsregeling, deze met de sterke arm zal worden uitgevoerd.

- 2.2 Een afschrift van de beschikking van 26 februari 2020 is aan gedaagde in persoon betekend bij deurwaardersexploot van 25 maart 2020 met het kenmerk NO.LB-0077.
- 2.3 Het Bureau voor Familirechtelijke Zaken heeft in een schrijven van 14 april 2020 aan de gemachtigde van eiser onder meer voorgesteld:
"(...) dat [naam] op 12 april 2020 teruggaat naar haar moeder. Dit, gezien het feit dat [naam] reeds enkele dagen bij de vader verbleef en hij op grond van de beschikking recht heeft op de helft van de vakanties. Het eerstvolgend bezoekmoment zou hierna moeten plaatsvinden op 18 april 2020 van 12:00u – 20:00u. In het weekend van 25 april 2020 zou de minderjarige dan wederom kunnen overnachten bij de vader."
- 2.4 Bij schrijven van 20 mei 2020 heeft het Bureau voor Familirechtelijke Zaken onder meer aan de gemachtigde van eiser meegedeeld:
"(...) Op meerdere momenten heeft het Bureau zowel telefonisch als via email contact opgenomen met mw. [naam]. Echter zonder enig succes. Ook heeft het Bureau via het Vertaalbureau van mw. [naam] geprobeerd in contact te treden met haar, maar er werd niet opgenomen. (...) Het Bureau heeft alle mogelijkheden aangewend ter bemiddeling in deze zaak, maar heeft geen reactie ontvangen van mw. [naam]."
3. **De vordering, de grondslag en het verweer**
- 3.1 Eiser vordert samengevat, bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad de beschikking van 26 februari 2020 aan te vullen met dien verstande dat gelezen zal worden:
- a. "Beschikkende"
- dat het kind [naam] op zaterdag bij de vader-verwekker, [naam] zal verblijven en wel als volgt:
  - om de ene zaterdag van 12.00 uur v.m. tot en met zondag 16.00 uur n.m. Voorts de helft van de schoolvakanties en de feestdagen;
  - bepaalt dat de vader-verwekker het kind zal afhalen en terugbrengen naar de moeder Mevr. [naam];
  - gelast dat indien de moeder, mevrouw [naam] niet meewerkt aan de vastgestelde omgangsregeling, deze met de sterke arm zal worden uitgevoerd;
  - verklaart deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad en lijfswang in stede van Verklaart deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad.
- b. Bij toewijzing van de vordering dat de zorg van het kindje zal worden toevertrouwd aan verzoeker, die de vader-verwekker is;
- c. gedaagde te verbieden met het kindje het land te verlaten zonder medeweten van de vader-verwekker;
- d. gedaagde te veroordelen in de proceskosten en buitengerechtelijke kosten begroot op SRD 5000, -.
- 3.2 Eiser legt aan zijn vordering ten grondslag dat gedaagde weigert uitvoering te geven aan de beschikking van de kantonrechter.
- 3.3 Op het verweer van gedaagde wordt voor zover van belang, hierna ingegaan.
4. **De beoordeling**
- 4.1 Gedaagde heeft geconcludeerd tot niet ontvankelijkheid van eiser. Het verweer daartoe is dat eiser op grond van het woonplaatsbeginsel niet ontvankelijk is, omdat gedaagde en het minderjarige kind [naam] Suriname in de maand april 2020 hebben verlaten en hun hoofdverblijf niet langer in Suriname is. Gedaagde beroept zich op artikel 71 BW. Daarin is bepaald dat een minderjarige de woonplaats volgt van hem die het gezag over hem

uitoefent. Nu gedaagde de moeder voogdes van de minderjarige is, zo stelt gedaagde, oefent zij het ouderlijk gezag over haar uit. Daarbij bezitten gedaagde en de minderjarige niet de Surinaamse nationaliteit. In het geval van de beschikking gaat het over, de kantonrechter begrijpt, een omgangsregeling en niet gezagsuitoefening.

- 4.2 Eiser weerspreekt dat gedaagde en de minderjarige Suriname hebben verlaten. Hij stelt dat de stukken die zulks zouden moeten onderbouwen, ontbreken in het geding.
- 4.3 De kantonrechter oordeelt allereerst dat eiser geen duidelijk petitum heeft geformuleerd voor zover dit de aanvulling "Verklaart deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad en lijfswang" betreft. Onbegrijpelijk is de stelling van eiser dat hij bereid is de zorg van de minderjarige op zich te nemen indien een vordering tot aanvulling van de beschikking met "uitvoerbaar bij lijfswang" wordt toegewezen. De beschikking in betreffende zaak, hiervoor in randpunt 2.1 aangehaald, betreft immers geen zorgplicht jegens de minderjarige Jehlani, maar een omgangsregeling, zoals gedaagde terecht ook heeft aangevoerd. De kantonrechter zal derhalve het verzoek van eiser afwijzen.
- 4.4. Aan een bespreking van overige stellingen en weren wordt dan ook niet toegekomen.

5. **De beslissing**
De kantonrechter in kort geding:

- 5.1 Weigert de gevraagde voorzieningen.
- 5.2 Veroordeelt eiser in de kosten van het geding aan de zijde van gedaagde tot aan deze uitspraak begroot op nihil.

Dit vonnis is geweest door mr. S.J.S. Bradley, kantonrechter in kort geding in het eerste kanton, en ter openbare terechtzitting uitgesproken op donderdag 29 april 2021 te Paramaribo door mr. A.C. Johanns, kantonrechter in kort geding in het eerste kanton, in aanwezigheid van de griffier.

Wg J. Pinas

*Wg S.J.S. Bradley
A.C. Johanns*

**PARTIJEN IN KORT GEDING ZIJN NOCH IN PERSOON
NOCH BIJ GEMACHTIGDE BIJ DE UITSpraak TER
TERECHTZITTING VERSCHENEN**

Bijlage 4 Beschikking A.R. no. 17-0086

A.R. 17-0086

Gelezen het verzoekschrift van _____, voor wie als gemachtigde optreedt mr. R. Zweevel, advocaat, betreffende het vaststellen van een omgangsregeling tussen hem en de minderjarige, _____, geboren op 23 september 2015 te Paramaribo uit _____.

- Gelezen de in deze zaak gegeven tussenbeschikking d.d. 26 juni 2019;
- Gehoord het Bureau voor Familierechtelijke Zaken;
- Gelezen het schrijven van het Bureau voor Familierechtelijke Zaken d.d. 20 februari 2020;
- Gezien de processen-verbaal van de nadere verhoren.

Overwegende, dat deze beschikking voortbouwt op al hetgeen is overwogen in de tussenbeschikking die op 26 juni 2019 in deze zaak is geweest.

Overwegende, dat er in bovengenoemde tussenbeschikking onder andere bepaald is dat verzoeker het kind _____ op de zaterdag afhaalt om 10.00 v.m en om 18.00 n.m. terug brengt naar de moeder, zulks met ingang van 10 augustus 2019. Deze voorlopige omgangsregeling diende ter voorbereiding op de nadere uitbreiding en het definitief vaststellen van een omgangsregeling tussen _____ en het kind.

Overwegende, dat het Bufaz in het schrijven d.d. 20 februari 2020 het gerecht heeft bericht dat de moeder hen benaderd heeft met de hulpvraag een onderzoek in te stellen naar de omgangsregeling tussen het kind en de vader-verwekker, verzoeker, en haar van advies te dienen. Tevens heeft zij het Bufaz medegedeeld dat zij het kind op 17 juli 2019 in Nederland door een zekere _____ heeft laten erkennen maar dat vader-verwekker hiervan niet op de hoogte is.

Overwegende, dat onderhavige zaak vanaf maart 2017 tot heden loopt. De reden hiertoe is dat er geen goede communicatie tussen partijen bestaat en de moeder, hoewel zij steeds verklaarde te willen meewerken aan gevraagde omgangsregeling, steeds weer obstakels opwerpt in de relatie tussen verzoeker en het kind. De lange looptijd van deze zaak spreekt voor zich. Voorts wordt ter onderbouwing hiervan verwezen naar het feit dat zij het kind in Nederland heeft laten erkennen door een andere man terwijl zij weet dat de vader-verwekker toestemming van de kantonrechter heeft verzocht om het kind als zijn natuurlijk kind te mogen erkennen. Volgens de advocaat van verzoeker heeft de moeder tegen de daarna gegeven beschikking waarbij toestemming is verleend, appel aangetekend doch heeft de aanzegging nimmer plaatsgevonden.

Overwegende, dat in elk geval tussen partijen vaststaat dat verzoeker de vader-verwekker is van het kind _____ en is derhalve een omgangsregeling tussen hen gerechtvaardigd. Het feit dat het kind thans is erkend door iemand anders doet hieraan niets af. Volgens vader-verwekker gaat het tot nu toe goed met de omgangsregeling en wenst hij dit uit te breiden zoals reeds eerder was verzocht.

Overwegende, dat de Kantonrechter van oordeel is dat het na bijkans drie jaren is komen vast te staan dat het kind thans voldoende is gehecht aan de vader-verwekker.

De omgangsregeling is in hun beider belang en verdient uitbreiding weshalve er als in het dictum te melden zal worden beschikt.

BESCHIKKENDE:

- Bepaalt dat het kind _____ op zaterdag bij de vader-verwekker, _____ zal verblijven en wel als volgt:
om de ene zaterdag van 12.00 uur v.m. tot 20.00 uur n.m. en de daaropvolgende zaterdag om 12.00 uur v.m. tot en met zondag 16.00 uur n.m.. Voorts de helft van de schoolvakanties en de feestdagen;
- Bepaalt dat de vader-verwekker het kind zal afhalen en terugbrengen naar de moeder, mevr. _____
- Gelast dat indien de moeder, mevrouw _____ niet meewerkt aan de vastgestelde omgangsregeling, deze met de sterke arm zal worden uitgevoerd.
- Verklaart deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad.

Aldus gegeven te Paramaribo op heden, woensdag 26 februari 2020, door de Kantonrechter in het Eerste Kanton, mr. M. Mettendaf in aanwezigheid van de fungerend griffier E.Pansa, LLB.

w.g.
E. Pansa

w.g.
M. Mettendaf

VOOR EENSIJDIG AFSCHRIFT
DE GRIFFIER

17 MRT 2020

mr. L.J. van Bossé

Bijlage 5 Vonnis A.R. no. 20-2443

A.R. NO. 20-2443

HET KANTONGERECHT IN HET EERSTE KANTON

A.R.NO. 20-2443
29 oktober 2020
OA

vonnis in kortgeding
in de zaak van

wonende aan de [redacted] 19 te Paramaribo,
eiser,
gemachtigde: mr. R.J. Zweevel, advocaat.

tegen

[redacted] E, thans zonder bekende woon- of verblijfplaats in en
buiten Suriname,
gedaagde,
niet verschenen.

1. Verloop van de procedure

- 1.1. Dit blijkt uit de volgende processtukken en/of – handelingen:
Het inleidend verzoekschrift dat op 28 augustus 2020 op de Griffie der Kantongerechten is ingediend, met producties;
- de mondelinge conclusie van eis die is genomen op 08 oktober 2020;
- het tegen de gedaagde verleend verstek.
- 1.2. Eisers hebben vonnis gevraagd en de uitspraak is bepaald op heden.

2. De beoordeling

De kantonrechter constateert dat tussen eiser en de minderjarige [redacted] bij beschikking d.d. 24 oktober 2018 bekend onder AR 17-2896 reeds een omgangsregeling bestaat.

Gelet op de traumatische effecten die een uitvoering van een omgangsregeling met behulp van de Sterke Arm op de minderjarige kunnen hebben, acht de kantonrechter het in het belang van de minderjarige om de vordering tot het aanvullen van de beschikking te weigeren. De vordering van eiser om hem met de zorg van de minderjarige toe te vertrouwen zal eveneens worden geweigerd aangezien de moeder van de minderjarige niet ter terechtzitting is verschenen en de kantonrechter de minderjarige niet zonder een deugdelijk onderzoek aan de zorg van de vader kan toevertrouwen.

10-2443

3. De beslissing

De kantonrechter in kort geding

- 3.1. Weigert de gevraagde voorzieningen.
- 3.2. Veroordeelt eiser in de proceskosten aan de zijde van gedaagde gevallen en tot aan deze uitspraak begroot op nihil.

Dit vonnis is gewezen en ter openbare terechtzitting uitgesproken op 29 oktober 2020 te Paramaribo door de kantonrechter in het eerste kanton, mr. C.A. Wallerlei, in aanwezigheid van de griffier.

W.C. Arian
W.C. Arian

W.C. Wallerlei

BIJZONDERE
KANTONRECHTER
TE PARAMARIBO